

ARIEL NOLTZE

OPERACIJA ČOVJEK

SKALPEL I KRIŽ

DVA SJEČIVA ZA NOVI POČETAK

Nakladnik
ZNACI VREMENA
www.znaci-vremena.com

Izvornik
Operation Mensch
ISBN: 978-3-900160-63-0

© *Top Life-Wegwieser, A-2014 Spillern, Industriestrasse 10*
Copyright za hrvatsko izdanje © Znaci vremena
Sva prava pridržana. Ova se knjiga smije umnožavati,
djelomično ili u cijelosti, samo uz dopuštenje nakladnika.

Urednik
Mario Šijan

Prijevod
Ana Chytil

Lektura
Marijan Malašić

Korektura
Ljiljana Đidara

Prijelom
Miroslav Vukmanić

Tisak
TIPOMAT
Zagreb 2011.

Dr. med. Ariel Noltze

OPERACIJA ČOVJEK

*Skalpel i križ —
dva sječiva za novi početak*

*Ako nije drukčije naznačeno, svi biblijski tekstovi
navedeni su iz prijevoda Kršćanske sadašnjosti.*

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 776121

ISBN 978-953-183-171-0

*Posvećeno mom ocu,
zdravstvenom djelatniku i teologu,
koji iz dana u dan svojim životom
tečno prelazi iz jednog područja u drugo*

Predgovor

Još jedna knjiga? Treba li čovječanstvu još jedna knjiga? O medicini i teologiji napisano je bezbroj knjiga. Teško da danas postoji nešto o čemu još ništa nije napisano. Je li svijetu doista potrebna ova knjiga? Temeljne istine koje se u njoj nalaze nisu ništa novo.

Zbog čega onda ova knjiga? Zbog čega biste vi ipak trebali pažljivo pročitati stranice koje slijede? Zato što vam je ova knjiga potrebna. Ona nije potrebna čovječanstvu, nego *vama*. Potrebne su vam spoznaje koje se u njoj nalaze, jer će ono što ćete razumjeti uz pomoć ove knjige promijeniti vaš život. To vam obećavam. To će promijeniti vaš život čak i ako se, nakon što je pročitate, ne budete slagali s onim što se nalazi između njezinih korica. Čak će i ta odluka promijeniti vaš život. To se neće dogoditi odmah jer ćete doći do revolucionarne spoznaje do koje može doći svaki čovjek. Vijest koja se nalazi u ovoj knjizi promijenit će vaš život ako dopustite da vas obogati i dubinski oživi njezin sadržaj.

Knjigu počinjem pisati u ovu mirnu, blagu ljetnu večer. Knjigu čiji utjecaj na vaš život ne mogu odmjeriti. To će u prvom redu ovisiti o vama, bolje reći o tome jeste li spremni dati odgovor na najvažnije životno pitanje. Nadam se da će mnogo čitatelja imati hrabrosti dati odgovor. A ako ste vi jedina osoba koja će imati koristi od ove knjige, onda je pišem upravo za vas. I to se isplati.

Kada ja koji radim kao liječnik u svojoj ambulanti propisujem neki lijek ili neku terapiju, to činim sa spoznajom da će pomoći i uvjeren sam da pacijentu nudim najbolje rješenje za njegov problem. No terapija može biti učinkovita samo ako bolesna osoba shvati u kakvom se stanju nalazi, ako to prihvati i počne uzimati propisane lijekove ili terapiju. Slično je i s ovom knjigom. Ona potiče na razmišljanje, a nakon toga na dosljedno reagiranje. Ovdje nije riječ samo o dobrom zdravlju, i zato vam želim uspješno liječenje. Bilo bi dobro kada bi terapija bila učinkovita. Vjerujem da će biti...

Uvod

Svi mi želimo uživati u životu i pokušavamo ga držati pod nadzorom. To nam manje-više uspijeva. Svatko od nas pokušava svoj mali svijet učiniti što sretnijim i zanimljivijim. Pritom želimo što manje boli, što više sreće, bezbrižnosti i financijske sigurnosti. I to nam vrlo često uspijeva. Ali kada sretnemo svoje poznanike, prijatelje ili članove naše obitelji koji nam iskreno govore o svojem životu, steknemo dojam da je odnos bezbrižnih trenutaka s jedne strane i trenutaka ispunjenih brigama i patnjom s druge, ipak nekako neujednačen. Ako u tom trenutku počnemo samo malo kritičnije razmišljati o vlastitom životu, ovaj će se osjećaj sigurno pojačati.

Mnogo toga se nije dogodilo onako kako smo očekivali. To se ne odnosi samo na sporedne stvari. Bol, patnja i smrt pritišću nas i nama bliske osobe kao neuništivi teret. Te “smetnje” se ne mogu izbjeći niti se protiv njih možemo osigurati. Najviše što možemo učiniti jest da ih na neko vrijeme potisnemo. U najboljem nas slučaju ne pogode kada na njih uopće nismo spremni.

Naše društvo voli potiskivati probleme. Zbog toga se dobre i potrebne organizacije iskorištavaju da bi se pomoću njih potisnulo i maknulo sve ono što nam je neugodno, da bi se to izbacilo iz naših srca i našeg sjećanja. Tako su beskućnici smješteni u skloništa za beskućnike, osobe s posebnim potrebama u odgovarajuće ustanove, nezaposleni su kod kuće, bolesni u bolnica-

ma, kriminalci u zatvoru, a mrtvi na groblju. Time je većina onoga zbog čega bi nam, da se time počnemo baviti bilo neugodno, izolirana. Gledati u stranu postalo je vrlo lako. Na ulicama najčešće susrećemo dobro odjevene, opušteno ljude, a tužna mjesta na kojima se nalaze neuspjele životne priče tražimo samo onda kada je to prijeko potrebno i kada ih ne možemo izbjeći.

Da bismo bolje ocijenili sami sebe, bilo bi dobro da češće sagledamo cjelokupnu stvarnost, a ne samo njezinu izbljedjelu inačicu s kojom se susrećemo iz dana u dan. To je inačica koju reklame svakodnevno proglašavaju našim mjerilom. Gotovo da ne postoji bolja metoda uređivanja vlastitog života nego da stanemo na drugu stranu medalje našeg potrošačkog društva.

Budući da sam liječnik, svakodnevno se susrećem s nefiltriranom inačicom stvarnosti: s boli, patnjama i smrću. Zbog toga sam tijekom godina dobio jasniji pogled na širinu pitanja o zdravlju i bolesti. Nije riječ samo o tjelesnom zdravlju. Pacijent mora ozdraviti u svojoj duševnoj i socijalnoj dimenziji. Svjetska zdravstvena organizacija već dugo govori upravo o ovome. Ali čovjeku je, da bi u potpunosti ozdravio, potrebna i duhovna obnova. Ako na higijenu gledamo u dubljem smislu, onda to znači da čovjek treba “doći na čisto” sa samim sobom, sa svojim blišnjima i s Bogom.

Sve se ovo može zanijekati ili odbaciti, ali ostaje činjenica da toliki navodno zdravi ljudi osjećaju unuttarnju prazninu i da zbog toga pate, dok s druge strane postoje ljudi čije je tijelo bolesno, ali imaju duboki tjelesni mir. Zašto je netko tko ima sve nesretan, i kako to da netko tko nema gotovo ništa može biti sretan?

Ovo nas je pitanje dovelo do bitne poveznice između zdravlja i sreće. Zdravlje pridonosi osjećaju sreće, a sretan život unapređuje zdravlje. Ali svejedno može netko tko je izgubio zdravlje biti sretan, a netko tko je zdrav nesretan. To se može razumjeti samo ako prihvatimo činjenica da u nama postoji i duhovna dimenzija. Trajna sreća nije posljedica nagomilanih užitaka. Sreća u svojem trajnom, postojanom obliku raste iz ravnoteže, a ova opet iz ujednačenog zadovoljenja važnih ljudskih potreba.

Do problema dolazi kada se zapostave ljudske duhovne potrebe i kada osoba odbacuje sve što ima bilo kakve veze s vjerom. Iz te se neravnoteže stvara napetost između temeljnih ljudskih potreba. Većina bolesnika nije svjesna veze između svoje zapostavljene duhovnosti i neravnoteže koja vlada u njihovom životu. Očajnički traže razlog svojeg nezadovoljstva.

No onaj tko ne zna da traži na krivom mjestu, ne razumije zašto nikada ne nalazi ono što traži. Mnogi muškarci i žene shvaćaju da im nešto nedostaje. Osjećaju prazninu koja ih čini nezadovoljnima i nemirnima. Čežnja za odgovorima na pitanja *odakle, zašto* i *kamo* sve više iz podsvijesti dolazi u svijest. Ako ova pitanja ne dobiju odgovarajući odgovor, čovjek počinje živjeti u vakuumu, uvijek tražeći, a da u svojoj nutrini nikada ne dođe na cilj. Onaj tko živi bez Boga ne može povratiti ravnotežu koja mu je potrebna kako bi u potpunosti bio čovjek.

Jedno od najuzbudljivijih pitanja jest kako da Bog postane vaš Učitelj. Ovo nenadmašivo prijateljstvo ostvaruje se u dinamičnom procesu obnavljanja koji je zapa-

njujuće sličan liječenju tijela u medicini. Zbog toga je temeljna načela vjere lakše objasniti kada ih usporedimo s nama poznatim metodama liječenja. To nije samo neka dobra teorija. Moj život je trajno obilježen objema stranama: kao liječnik liječim, a mene kao vjernika liječi Bog.

Na kraju vam želim iznijeti svoje životno geslo koje će vas pratiti za vrijeme čitanja ove knjige: **“Za drugu priliku nikada nije prekasno!”**

Razmislite o ovome!

1. poglavlje

I odjednom nešto boli

“Nemiran čovjek današnjice tijekom dana nema vremena za brige, navečer je za njih preumoran, i to smatra srećom.”

George Bernard Shaw (engleski književnik)

N“Ne mogu točno reći kada se bol prvi put pojavila. Odjednom sam osjetila tu kratku, gotovo nezatnu bol. Tek poslije, kada je već bila jača i određenija, mogla sam odrediti odakle točno dolazi. Je li se taj neobičan osjećaj javljao samo kada sam prstima slučajno prešla preko tog mjesta? Mogla sam točno osjetiti da se tu nalazi nešto čemu ovdje nije mjesto. Barem dosad nije bilo ovdje. Baš je neobično to zadebljanje. Ne mogu se sjetiti da sam ga prije osjetila na ovom mjestu...” Na ovaj i sličan način počinje dramatična priča nekih pacijenata.

No priča je mogla početi i na drugačiji način. Ponekad se ne osjećaju nikakvi jasni bolovi, a čovjek nema ni vremena razmišljati o tom neobičnom osjećaju kada je zaokupljen tolikim obvezama. Ali osjećaj se s vremenom nezaustavljivo pojačava. Od tog slabog osjećaja ne-

lagode nastaje jak osjećaj tjeskobe. To znači da nešto sigurno nije u redu. Očito se u tijelu nešto događa i jasno je da to nije dobroćudno. Sve ono što se dosad nalazilo na našem dnevnom popisu obveza više nije bitno. Odjednom postaje važno samo jedno: čim prije doći u bolnicu.

Tijelo se oglašava na neobičan način. U početku nešto samo lagano kuca, jedan plahi signal tijela, ta velika nepoznanica. Pa to je nečuveno! Dosad je podjela uloga bila sasvim jasna. Šef je rekao kamo se ide, a tijelo je moralo slušati. Premalo sna, previše alkohola, cigareta, najčešće loša hrana — tijelo je moralo “ići” kroz sve to. Previše posla, trajni stres, negativne misli. Sve to jednostavno odgurati od sebe i davati iste rezultate. To je uvijek funkcioniralo. Barem dosad.

U redu, ako stvarno moramo biti iskreni, uvijek je u podsvijesti bila prisutna određena količina zabrinjavajuće slutnje. Bilo je jasno da ovakav tempo nije moguće izdržati na duge staze. Ali te uznemiravajuće misli bilo je lako potisnuti. U načelu svaki čovjek zna da je nerazborito iscrpljivanje tijela jako loše, ali je ipak činjenica da se pričuve mogu tako brzo potrošiti otrežnjavajuća.

Posjet liječniku stvar je za sebe. K liječniku idu samo bolesnici, starci i strašljivci koji zbog najmanje boli dižu uzbunu. Ali za prave, odlučne osobe postoje samo sastanci, termini i projekti. Liječnički pregledi? Za to nema vremena. Tu su prioriteti: prvo karijera, onda ime-tak, a poslije možda prijevremena mirovina, kada će se čovjek konačno imati vremena odmoriti od tolikog stresa. Drugim riječima: prvo godinama dati sve od sebe dok gotovo ništa više ne preostane, a nakon toga obilato uživati u onome za što smo se izborili.

No događaji se ne odvijaju uvijek onako kako smo mi isplanirali. Putovanje je bilo jasno isplanirano i činilo nam se da sve imamo pod nadzorom... skoro sve. Odjednom na pola puta dobijemo žuti, a ponekad odmah crveni karton. Tek tada shvatimo da imamo problema. Iako je ova spoznaja vrlo neugodna za oboljelu osobu jer će se možda pokazati da su se ostvarile najstrašnije pretpostavke, ona je u isto vrijeme izrazito bitna. Kada čovjek dođe do ove spoznaje, spreman je prihvatiti stručnu pomoć. Što prije pacijent postane svjestan činjenice da ima problem, to su veći izgledi da liječenje bude uspješno. Zbog toga je uvjet za rješavanje problema svijest i prihvaćanje činjenice da problem uopće postoji.

Imam problem

“Nema pravedna ni samo jednoga...”

(Rimljanima 3,10)

S duhovnim zdravljem slično je kao s tjelesnim. Skoro nitko se ne bi brinuo za svoje duhovno zdravlje kada ne bi postao svjestan da s njim ima problema. Možda se pitate: “Ali kako ću znati da imam problema s duhovnim zdravljem?” Da, vi imate problema sa svojim duhovnim zdravljem. Ovom tvrdnjom ne želim povrijediti vašu privatnost. Prije nego što se osjetite napadnutima, dopustite mi da dovršim misao. I ja imam problema sa svojim duhovnim zdravljem! Činjenica je da svaki čovjek s tim ima problema. Netko je to spreman priznati,

netko nije. Postoje i ljudi koji ne znaju da je važan dio njihovog života zakržljao. Ponekad se primijete posljedice ovog kržljanja, ali vrlo često je to tako neznatno da osoba ne uspije doći ni blizu njegovog uzroka. Čak i oni koji s vremenom shvate razlog ovih posljedica, često nemaju hrabrosti učiniti nešto u vezi s tim. Najtužniji su slučajevi onih ljudi koji su odviše ponosni da sami sebi priznaju da imaju problem.

Usprkos tomu, i dalje se postavlja pitanje zašto svaki čovjek ima problema s duhovnom stranom svojeg života. Ovo je pitanje opravdano i ja ću na njega pokušati odgovoriti u sljedećem poglavlju. Ali dopustite mi da prije toga odgovorim na drugo pitanje. Kako čovjek može uvidjeti da nešto nije u redu s njegovim duhovnim zdravljem? Ili drugačije: Kako može shvatiti da ima problema u ovom području svojeg života? Na ova pitanja možemo odgovoriti s dva aspekta. Jedan je subjektivan i razlikuje se od osobe do osobe. Drugi je objektivan i potpuno je neovisan o našim osjećajima i našem mišljenju. Sada ćemo prvo ispitati prvi aspekt.

Koliko je vremena prošlo otkad ste se posljednji put duže vremena osjećali istinski oslobođenima? Je li vam poznat onaj neugodan osjećaj unutarnje praznine koji se pojavljuje nakon svakog uspjeha? Osjetite li katkada čežnju za pravom obnovom? Ako osjetite, onda je to pokazatelj dubinskog nezadovoljstva. Bez brige, niste sami. Bezbroj ljudi ima osjećaj da život prolazi pokraj njih, kao da su stalno u praznom hodu. Njihov život je sličan vlažnom i pljesnivom zidu koji se uvijek iznova boji, tapecira i dekorira da bi se nakon kratkog vremena svugdje ponovno počeo raspadati. Zadah plijesni, ljuštenje

boje i plijesan toliko će se dugo širiti dok se konačno ne riješi pravi problem i zid se ne počne sanirati od temelja. Je li moguće da je i u vašem životu potrebna generalna obnova kako bi sva vaša dosadašnja nastojanja da se osobno razvijete konačno uspjela?

Nemir u srcu nesumnjivi je pokazatelj zapuštenosti duše. Kada sve ono što smo proživjeli, sve ono u čemu smo uspjeli i što smo kupili nije dovoljno da dobijemo taj unutarnji mir i zadovoljstvo, tada je to pokazatelj nedostatka koji se nalazi u našoj nutrini. Onaj tko ima sve, a svejedno se osjeća praznim, bez sumnje ima problema. Njegova “posuda života” ima rupu. Možda toj posudi vlastitih potreba nedostaje cijelo dno. Samo popravak dijela koje nedostaje može riješiti ovaj problem i time otvoriti mogućnost da doživimo život u punini.

Postoji i drugi aspekt koji nam može pomoći da uvidimo nalazi li se u našem načinu života neki temeljni problem. U ovom slučaju netko drugi treba ocijeniti naš život. Analiza bi u ovom slučaju trebala doći od osobe koja je stručnjak na ovom području. Kada je u pitanju vjera, onda je Bog, naš Stvoritelj, bez sumnje taj stručnjak. On sigurno ima prave odgovore na naša pitanja.

Bog nikada nije ostavio mjesta sumnji da svaki pojedinac, kao i cijelo čovječanstvo, ima doista veliki problem. To nije samo neka nebitna, sporedna stvar. Problem je puno dublji, tiče se čovjekovog načina razmišljanja, njegovih osjećaja, jezika, djela i cijelog bića. To je presudno pitanje koje se odnosi na samo čovjekovo postojanje.

U čemu je, dakle, problem? Slijedite me u sljedećim poglavljima na putu traženja odgovora na ovo pitanje.

2. poglavlje

“Dođite u sobu za pregled br. 1”

**“U svakoj bolesti treba liječiti dvoje:
bolest i bolesnika.”**

Ernst Viktor von Leyden (medicinar)

Neobično je kada “normalan” čovjek postane “pacijent”. Mnogima je poznat taj tjeskoban osjećaj koji se pojavljuje kada čovjek napusti ulice pune ljudi, taj tijekom vremena, da bi ušao u liječničku čekaonicu. Osoba počinje doživljavati dosad nepoznati svijet. Onaj tko ovdje dolazi najvjerojatnije ima problem, barem dok se ne dokaže suprotno. Ta osoba je sada svjesna stanja u kojem se nalazi, osjetljiva je i u neku ruku prestrašena i bespomoćna. Nije uvijek jednostavno svoje tijelo “predati” na pregled drugim ljudima. Ali upravo se u ovoj predaji nalaze veliki izgledi za ozdravljenje.

Pacijent poznaje simptome svoje bolesti, ali ne i samu bolest. On traži rješenje koje će biti brzo i učinkovito. Ali vrlo često je iznenađen činjenicom da uklanjanje zloćudne tvorbe na početku uopće ne dolazi u obzir.

Prvi korak je određivanje dijagnoze. Prikupljaju se podaci. Stručnjak koji se bavi ovim slučajem prije svega pokušava naći odgovor na jednostavno pitanje koje nema veze s rješavanjem tjelesnih bolova. On pokušava pronaći uzrok problema. Kako bi odgovorio na ovo pitanje, mora pronaći naziv (dakle dijagnozu) bolesti koju pacijent osjeća.

Traženje istine često je teško. Naravno da postoje vrlo jasni znakovi bolesti. Ponekad čak i sami pacijenti znaju svoju dijagnozu. Ovo se zbog bogatstva informacija na internetu, kao i zbog sve većeg broja knjiga na ovu temu, u zadnjih nekoliko godina znatno povećalo, i dobro je da je tako.

Ali, s druge strane, liječnik kod mnogih slučajeva mora početi s mučnim istraživanjem koje zbog svoje detaljnosti sliči radu detektiva. Ovdje odlučujuću ulogu igra sumnja kako bi se pronašao “osumnjičenik”. Zadaća je liječnika da obradi te sumnje. Samo dugotrajno, teorijsko i praktično obrazovanje može liječniku izoštriti vid. Zbog toga je svakom liječniku stariji kolega vrlo vrijedan, bolje reći neprocjenjivo vrijedan sugovornik. Liječnik na svakom pacijentu kojeg je tijekom godina liječio sve više izoštrava svoj osjećaj za važne pokazatelje bolesti. Iskustvo se ne može naučiti. Ono se mora doživjeti. Zbog toga je vrlo važno naći pravog liječnika. To je prvi korak prema izlječenju.

No sve to ne bi značilo ništa kada pacijent ne bi otvoreno i iskreno iznio svoju situaciju. A upravo to se ne događa kod većine prvih posjeta liječniku. Pacijenti vrlo često prvi put ne govore istinu, ili barem ne cijelu istinu. Oni često prešute, uljepšaju ili zaniječu određene

aspekte. Zašto? Zato što je u našem društvu postalo uobičajeno da se poluistina i neistina rabe kao sredstvo za postizanje određenih ciljeva. Izriče se ono što čovjeku odgovara, a ostalo se jednostavno pokušava prilagoditi ostatku slike. Tako ljudi često zaboravljaju na važne pojedinosti ili ih ne smatraju važnima, te ih zato ni ne spominju.

Budući odnos između liječnika i pacijenta bit će plodonosan ako bude sadržavao dvoje: stručno znanje s jedne strane i otvorenost s druge.

Bog uvijek ima konzultacije

**“Zazovi me u dan tjeskobe: oslobodit ću te,
a ti ćeš me slaviti.”**

(Psalam 50,15)

Došli smo. Stojimo pred vratima na kojima stoji napisano: “Dr. Bog — specijalist za duhovno obnavljanje”. Još se niste usudili iskoračiti iz svojeg uobičajenog načina razmišljanja, ili ste možda priznali da imate problem. Prozivanjem vašeg imena započet će zadivljujući proces. Vi ćete Bogu dati zadaću da otkrije kako iz vašeg dosadašnjeg, prosječnog života učiniti nešto sasvim posebno. On će otkriti simptome, objasniti razloge i predložiti odgovarajuću terapiju. Imate li hrabrosti sjediti u čekaonici ili ćete ponovno pobjeći van na ulicu?

Budući da ste nastavili čitati, zauzet ćemo mjesto i iskoristiti vrijeme koje nam je dano. Što ćete reći? Ko-

jih tereta želite biti oslobođeni? Nadamo se da dr. Bog može pomoći. Bilo bi lijepo kada bi objasnio neke stvari, a ne samo pokušavao ostaviti dojam stručnosti rabeći latinske izraze.

Ali imajte malo strpljenja. Kaže se da “onaj tko liječi, ima pravo”.

Ako ste pozorni čitatelj, onda ste već sigurno primijetili da se neke stvari koje se tiču Boga jednostavno uzimaju kao gotove činjenice. Ako ste vjernik, s tim nemate problema. Ako ste agnostik, ateist, razočarani kršćanin ili pripadnik neke nekršćanske religije, to vam može početi smetati. Možda ćete zahtijevati da se sve tvrdnje o Bogu dokažu ili da se sama vjera dokaže znanstvenim putem. Ali ništa što se tiče vjere nije znanost niti se može dokazati znanstvenim metodama. Jedini način kako možete otkriti vrši li Bog utjecaj u vašem životu jest da to isprobate na vlastitoj koži. Zato stavite taj dio slagalice koji nedostaje na pravo mjesto, zatim krenite nekoliko koraka unatrag i promotrite sliku koju vidite. Ako je ona potpuna, ostavite je na miru. Ako ono što vidite nema nikakvog smisla, možete je slobodno baciti, i to zajedno s ovom knjigom!

Bog je tu. On je bio prisutan za vrijeme stvaranja, bio je prisutan kada je Isus umro na križu, a prisutan je još i danas. Tijekom stvaranja upravo je On osmislio anatomiju i psihologiju čovjeka. Mnogo godina poslije položio je na golgotском križu najteži praktični ispit u povijesti iz kirurgije obnavljanja. Njegovo lječilište otvoreno je 24 sata na dan i On ima toliko iskustva s najtežim slučajevima kao nitko drugi. Ambulanta tog divnog Liječnika otvorena je dan i noć. On je tu za vas.

Prošli ste kroz iskustva koja nitko ne može ni izdaleka razumjeti? Imate problema koji su tako složeni da kada ih nekome pokušate objasniti, već na samom početku odustajete zbog njihove težine? Potrebno vam je istinsko i trajno rješenje za vaš život? Onda je ovo pravi Liječnik za vas. On je specijalist za naizgled nerješive probleme. On posjeduje recept koji vam je potreban kako bi vaš život postao vrijedan življenja, a to vrijedi za svakoga od nas. On je razvio formulu koja čovjeku pomaže da riješi svoj najveći problem — razdvojenost od njegovog Stvoritelja. On je vidio ljudske potrebe i muke, ali nije od njih okrenuo glavu i gledao u stranu, već je poslao svojeg Sina Isusa Krista kako bi nam pomogao da nađemo put iz beznađa u kojem se nalazimo. Isus je puno više od povijesne Osobe prema kojoj se računa vrijeme, On je puno više od nekog vjerskog vođe ili moralnog učitelja. Njegova vijest sadrži puno više od onoga što se može pronaći u crkvenoj povijesti i predaji. Isus Krist je Božji utjelovljeni Dar nama ljudima. On je vaša i moja “druga prilika”. On je Bog koji je postao čovjekom u potrazi za ljudima koji razumiju da Njegova ponuda nije samo jedna od prilika koja se nudi, nego jedina prilika.

Puno ljudi s pravom ima predrasude o vjeri. Biste li imali povjerenja u neki proizvod za smanjivanje tjelesne težine kada bi prodavač tog proizvoda, kao i njegovi brojni korisnici, bili izrazito debeli? Naravno da ne biste! Uopće se ne biste obazirali na taj proizvod niti biste za njega željeli čuti. Tako su kršćani i kršćanske ustanove s jedne strane godinama širili vijest o Bogu, dok su u isto vrijeme tu vijest nijekali svojim postup-

cima. Još se i danas susrećemo s mnogo toga što se naziva “kršćanskim”, ali što, kada se pogleda izbliza, nema nikakve veze s kršćanstvom ili što je čak suprotno temeljnim biblijskim načelima.

U pravu ste kada kažete da netko nije automatski bolja osoba ako se naziva kršćaninom. To ste dobro primijetili! Ali bi bilo krivo kada biste iz toga zaključili da biblijska istina nema snagu promijeniti nečiji život. Preobražavajuća snaga Evanđelja vidljiva je u životu mnogih ljudi, i to nije samo danas tako. Isto se događalo tijekom mnogih stoljeća. Što je svim tim ljudima bilo zajedničko?

Za njih Evanđelje nije bilo puka teorija koju su zastupali, već Osoba u koju su vjerovali. Presudno pitanje nije: “U što vjeruješ?”, već: “U koga vjeruješ?” Ne radi se o određenoj doktrini ili nekom nauku, već o Osobi. To je prilika za život čija se kvaliteta ne mjeri stvarima, količinom ili mišljenjem, već snagom, postojanošću i perspektivom. Ta prilika nosi ime Isus Krist.

Ako želite saznati zašto je tako, pročitajte sljedeće poglavlje, jer vas medicinska sestra upravo poziva da uđete u sobu za pregled br. 1.

3. poglavlje

“Moramo obaviti još nekoliko pregleda”

“Zdravlje je zbroj svih bolesti koje čovjek nema.”

Gerhard Uhlenbruck (njemački imunobiolog)

Otvaraju se vrata, pružena vam je čvrsta, topla ruka. Znači, to je liječnik...

Pacijent većim dijelom sâm iznosi opsežan opis svojih tjelesnih boli, odnosno simptoma svoje bolesti. Podrobnije ispitivanje od strane liječnika katkad može otkriti simptome koje oboljela osoba dosad nije povezala s bolešću. Nadalje, temeljita tjelesna pretraga još više pridonosi točnijoj dijagnozi. Ali često čak ni ovo nije dovoljno da bi se mogao odrediti uzročnik problema i zbog toga u mnogo slučajeva nije jasno koliko je bolest do ovog trenutka uznapredovala. Zato je potrebno učiniti daljnje pretrage. Danas liječnici imaju na raspolaganju puno različitih metoda pretraga. Često se koriste pretrage čiji se rezultati vide u nekom grafičkom obliku ili na snimci. To simbolično znači da pacijent treba do-

pustiti da ga liječnik osvjetli. Kada se istražuje uzrok bolesti, sve ovisi o načinu istraživanja.

Pacijentu često teško pada kada svoj prvi posjet liječniku mora napustiti bez terapije ili bez barem jednog recepta za lijek. Na kraju krajeva, sve što on želi jest brzo rješenje njegovog problema. Daljnje pretrage često su dosta opsežne i za njih je potrebno puno vremena. Laici se ponekad čude zašto liječnik toliko komplicira kada treba liječiti tako jasan slučaj. Važan razlog zašto liječnici ovo rade jest razlikovanje bolesti koje mogu biti vrlo slične, ali imaju potpuno različite uzroke. Samo onaj tko zna pravi razlog bolesti može propisati odgovarajuću terapiju. Bilo bi vrlo neodgovorno liječiti pacijenta a da se jasno ne zna uzrok njegovog problema.

Budući da liječnik želi prikupiti mnoge važne podatke vezane uz bolest, on se koristi različitim metodama kako bi došao do potrebnih informacija. Cilj je ovih pretraga dobiti što jasniju sliku o stvarnom stanju organizma.

Velik dio studija medicine bavi se organizmom koji normalno funkcionira. Pritom student uči kako je tijelo građeno i kako ono funkcionira. Isto tako on uči zakonitosti anatomije tijela te njegove mnogobrojne funkcije. To je sadržaj prvog dijela studija medicine. U drugom dijelu studija budući se medicinar bavi različitim smetnjama koje se mogu pojaviti u tijelu. Student uči otkrivati i liječiti ove smetnje. No svaki dobar liječnik zna da se mora prilagoditi svakom pacijentu, a time i novoj situaciji. Jedna te ista bolest može se kod dvije različite osobe iskazati na vrlo različite načine. To ovisi o dobi, spolu, općem zdravstvenom stanju, genetskoj pre-

dispoziciji i eventualnim drugim bolestima. Tako neki simptomi mogu biti vrlo izraženi kod jedne osobe, dok kod druge ti isti simptomi mogu u potpunosti izostati. Osim toga, lijekovi koje je pacijent uzimao mogu prikriti važne znakove bolesti. Ovakve različite povijesti bolesti liječniku često otežavaju brzo pronalaženje uzroka problema.

Ukratko, budući da se ovdje ne radi o liječenju poremećaja koji se vidi na prvi pogled, već o dijagnostičiranju stvarnog stanja organizma, morat ćemo nastaviti s daljnjim pretragama.

Kako odrediti svoje duhovno stanje

**“Pronikni me svega, Bože, srce mi upoznaj,
iskušaj me i upoznaj misli moje;
pogledaj, ne idem li putem pogubnim,
i povedi me putem vječnim!”**
(Psalam 139,23.24)

Kao što je važno uspostaviti točnu dijagnozu tjelesne bolesti, jednako je tako važno dobiti i što točniju procjenu vlastitog duhovnog stanja. Samo se na taj način mogu otkriti problematična područja, a onda i odgovarajuća rješenja. Analiza ne smije biti jednostrana, u obzir se ne smiju uzeti samo oni aspekti koji funkcioniraju i uspješne životne faze. Važne su upravo naše tamne strane jer pokazuju pravo stanje našeg života. Rješenje počinje s prepoznavanjem problema. Čovjek mora

tražiti na pravom mjestu ako želi shvatiti uzrok svojih nepravilnosti. Kada ribič želi uhvatiti ribu, kamo mora baciti mamac? Mora ga baciti točno tamo gdje se nalaze ribe, ili će biti neuspješan. Tvrdnjom da nema ribe zato što je mamac bacio na krivo mjesto, ribič bi mogao izazvati podsmijeh ostalih ribiča.

Mnogi ljudi osjećaju duhovnu prazninu, žeđ za onim što donosi trajnu sreću. To nije samo brz i kratak osjećaj zadovoljstva, već trajan mir i unutarnja ravnoteža. Ali budući da ne mogu naći načina kako da to postignu, obično se zadovoljavaju alternativnom strategijom. Ako trajna sreća nije moguća, onda kratki trenuci sreće moraju biti što češći kako bi sebe i svoju okolinu zavarali da su zadovoljni, ali to s vremenom postaje sve napornije i kraće, te na kraju krajeva zavaravaju sami sebe. Neko kratko vrijeme čovjek ima osjećaj kao da lagano prelazi iz jednog osjećaja sreće u drugi, ali nakon nekog vremena počinje primjećivati da je njegova nutrina jako prazna. Kao da na površini još svjetlucaju žaruljice posljednjeg zadovoljstva, ali su svjetla u duši već odavno utrnula.

To je slično automobilu čiji probušeni hladnjak gubi sve više vode. Na početku se to uopće ne primjećuje i čini se kao da je sve u redu. Ali što se automobil dulje kreće, povećava se temperatura motora. Na kraju se automobil zaustavlja u oblaku dima i putovanje završava.

Ako stvarno želimo preispitati svoje stanje i zatražiti pomoć, potrebne su nam dvije vrline: hrabrost i iskrenost. Ako imate obje osobine, imate jako dobre izgleda da dobijete ono što tražite. Pitanje glasi: Kako i na koji način možemo odrediti svoje duhovno stanje?

Onako kako se kompjutorskom tomografijom pregledava naše tijelo, to Biblija čini za nas u duhovnom pogledu. Biblija istražuje sloj po sloj najdubljih dijelova naše duše i otkriva naše pravo duhovno stanje. Poput elektrodijagrama, ta jedinstvena Knjiga na temelju mnogih životnih priča pokazuje što pokreće čovjekovo srce.

U evanđeljima, prvim četirima knjigama Novoga zavjeta, pokazano je što se događa s nama ljudima kada nismo vođeni Božjom rukom. To što piše je otrežnjavajuće, i baš u tome svaki iskreni čitatelj može naći razlog svoje unutarnje praznine. Ta spoznaja nije samo korisna, već je i bitna. U Bibliji ćete naći odgovore na svoja pitanja: ona je izvor spoznaje. Ova knjiga koju pišem samo upućuje na Bibliju. Jako je važno da čitate Bibliju jer je svako poglavlje te knjige kao nova pretraga. Svaka stranica otkriva novi aspekt, preispituje, potiče, poziva i pokazuje koji su najvažniji koraci koji vode do ozdravljenja.

Došlo je vrijeme da se ne zadovoljavamo prepričavanjima i da objašnjenja drugih više ne uzimamo zdravo za gotovo, već da odlučno odemo na "pravi pregled" i da se поблиže bavimo ovom temom. To je veliki izazov jer će iz toga nastati najiskrenija slika vaše osobnosti koju ste ikad vidjeli. Čitanje Biblije izrazito je zanimljivo otkrivanje novih svjetova i nezamjenjiv izvor spoznaje samog sebe.

Osoba koja želi duhovnu pretragu trebala bi započeti s Novim zavjetom. Savjetujem joj da počne s tri kratka poglavlja Evanđelja po Mateju, od četvrtog do šestog. Ova se poglavlja mogu usporediti s opsežnim pregledom srca. Ona u sebi sadrže najvažnije biblijske istine i

čitajući njih, može se dijagnosticirati naša “duhovna aritmija srca”.

Za one koji vole jednostavne pretrage prema kojima se može odrediti duhovno stanje, predlažem da pročitaju Izlazak (druga knjiga po redu u Starome zavjetu), poglavlje 20, retke 1-17. Na jednostavan i sažet način, ova pretraga otkriva naše etičko-moralno stanje. Pomoću deset jednostavnih kriterija lako možete napraviti test osobnosti, i točku po točku možete odrediti držite li se navedenih mjerila. Tako će vam na kraju testa biti jasno gdje se nalazite. Ova “pretraga” može biti prilično otrežnjavajuća. Možda ćete otkriti da ste se dosad držali dosta visokih mjerila. No ovdje je potreban oprez jer je mjerilo vrlo visoko: “Uistinu, ako tko vrši sav Zakon, a pogriješi samo u jednome, postaje krivac za sve.” (Jakov 2,10)

Ovo je dovoljno za početak. Napravili ste potrebne pretrage i sada možete dogovoriti termin za razgovor o rezultatima. Analiza rezultata vaših pretraga izrazito je važna. Čak i najbolji podaci ne vrijede ništa ako se ne uporabe na pravi način. Zbog toga je sada potrebno stručno iskustvo vašeg liječnika. Novi razgovor s njim ukazat će vam na put kojim biste trebali ići.

4. poglavlje

Razgovor o liječenju i planiranje operacije

**“Posao liječnika je ono zadnje, ono najljepše
i ono najveće u odnosu čovjeka s čovjekom.”**

Ernst Ferdinand Sauerbruch (njemački kirurg)

Na stolu leži hrpa nalaza. Pretrage srca i pluća, nalazi krvi, kompjutorska tomografija (CT), magnetska rezonancija (MRT), te po potrebi i drugi nalazi. Nije bilo jednostavno prikupiti sve ove podatke. Pacijent je pokušao sam pročitati rezultate, ali puno toga nije razumio. Latinski izrazi i medicinski rječnik koji zvuči tako tajnovito... sve ovo uzrokuje ubrzano kucanje srca.

Osim toga, pretrage su još pojačale sumnju. Bolovi se nisu pojavili slučajno niti se može očekivati da će ubrzo nestati. Dosad se nije znalo što uzrokuje simptome bolesti. Ali sada se sumnja pretvorila u činjenicu: radi se o bolesti koju treba čim prije početi liječiti. Operacija se ne može zaobići. Liječniku je žao što za pacijenta nema boljih vijesti, ali predložiti bilo koji druga-

čiji oblik liječenja bilo bi samo odraz neodgovornosti.

Na ovom mjestu želim vam postaviti pitanje za razmišljanje: Koja je razlika između zdravstvenog djelatnika i liječnika? Svaki liječnik je zdravstveni djelatnik, ali nije svaki zdravstveni djelatnik liječnik. Za pacijenta nije dovoljno da mu se samo postavi točna dijagnoza i predloži odgovarajuće liječenje. Danas to već mogu i dobro programirana računala. Možda će u budućnosti neke medicinske zahvate obavljati strojevi jer već danas postoje roboti koji neke zahvate mogu izvesti vrlo precizno. Ali računalo nikada neće moći uzeti čovjeka u obzir kao cjelinu, razumjeti ga i kao takvog liječiti.

Vaš će vam liječnik dati više od samih informacija vezanih za vaše stanje. On mora objasniti što znače vaši nalazi, koje su njihove posljedice i mora znati koje će liječenje imati kakav utjecaj na vas. On mora biti u stanju odrediti posljedice odluke koju će donijeti na temelju nalaza i predloženog oblika liječenja.

Liječnik mora u potpunosti vidjeti i razumjeti bolesnika. Mnogi ljudi su više očajni zbog toga što su, nakon što su saznali da su bolesni, izgubili temelj pod svojim nogama, nego zbog same dijagnoze. Pacijenti će se osjećati sami usred tog golemog zdravstvenog aparata ako stručnom medicinskom znanju nedostaje vrlo važna dimenzija ljudskosti. To znači da se bolest ne liječi kao kad bismo ispravljali neku grešku. Bolest i ozdravljenje uvijek pogađa čovjeka u cjelini.

Razgovor s pacijentom o načinu liječenja ima još jednu važnu stranu. Kako se pacijent odnosi prema informacijama koje je dobio od liječnika? Vrlo su različite reakcije oboljele osobe na vijest da treba pristupiti

određenoj operaciji. Tip osobe “to-ne-može-biti-istina” u načelu je uvijek bila zdrava i sada ne želi vjerovati da je ovaj put doista oboljela. Osoba “zar-je-to-stvarno-potrebno” ne želi prihvatiti činjenicu da joj je liječenje prijeko potrebno. Iduća je “mora-li-to-bitibaš-sada-ili-može-poslije” osoba koja sa svojim oštećenim zdravljem još uvijek igra igre na sreću, ali koja istodobno svoju odluku i odgovornost u vezi s liječenjem prebacuje na liječnika.

S druge strane nije dobro prihvatiti sve što liječnik predloži a da osoba ne razumije o čemu se tu zapravo radi. Mnogi se pacijenti ne žele dobro informirati. Oni samo žele što prije potpisati pristanak i što prije izići iz bolnice. Ovo guranje glave u pijesak donosi dvije opasnosti: osoba nikada neće biti sigurna je li donijela pravu odluku pa će biti nespremna za nošenje s teškim trenucima tijekom liječenja. Ovo dvoje će se s vremenom pojačati te će je vrlo vjerojatno obeshrabriti.

No većina pacijenata dobro reagira kada dobije rezultate pretraga i prijedloge za liječenje. Postavljaju pitanja sve dok im ne bude jasno ono što žele znati. Oni prihvaćaju stručno mišljenje i savjet iskusnog liječnika, kao i potrebno liječenje. Spremi su zajedno sa svojim liječnikom timski početi rješavati problem. To je tip osobe “što-mora-bitimora-bit”.

Božji plan za novi život

“Jer ja znam namjere koje s vama namjeravam — riječ je Jahvina — naume mira, a ne nesreće: da vam dadnem budućnost i nadu.”

(Jeremija 29,11)

Tek nakon što je liječnik analizirao rezultate svih pretraga, moguće je dati točnu dijagnozu. Nakon toga liječnik predlaže različite vrste liječenja. Isto tako je Bog završio s našim pregledom. Zanimao se za naše stanje te nas je detaljno pregledao. Sada s napetošću očekujemo Njegovo stručno mišljenje. Što s nama nije u redu, kako smo dospjeli tu gdje smo sada i što u vezi s tim treba poduzeti? Postoji li za moju osobnu, složenu situaciju učinkovito rješenje? Hoće li biti potrebna duševna operacija kako bi došlo do obnove duha?

Došlo je vrijeme da saslušamo Boga, tog Velikog Liječnika duše. Bez obzira na to hoćemo li se odlučiti za ili protiv terapije, sada slijedi Božja procjena našeg stanja. On se polako naslanja na naslon svoje stolice, skida stetoskop, duboko uzdiše i započinje...

“Sumnjali ste da nešto s vama nije u redu i to je točno, ali vam već na početku želim reći da se taj problem može riješiti. Morat ćete se podvrgnuti operaciji i nakon toga će vam biti potrebno određeno vrijeme za oporavak, ali ćete sigurno ozdraviti. Vrlo je važno da vjerujete da možete ozdraviti; tako ćete sa svoje strane pridonijeti svojem ozdravljenju.” Nakon ovoga Bog, naš Liječnik, uzima dovoljno vremena kako bi nam sve objasnio. Nešto od onoga što nam objašnjava zvuči po-

znato, ali opet nekako strano. Na kraju, kada nam sve objasni, mi dobivamo jasnu, smislenu sliku.

Nakon stvaranja Bog je promatrao ono što je stvorio i vidio da je dobro (Postanak 1,31). Stvorio je svijet koji nije samo dobro izgledao, već je i bio dobar. Bio je to sustav bez greške, apsolutno savršen. Kao krunu stvaranja Bog je stvorio jedinstveno biće, rezultat Njegove nedokučive genijalnosti. Adam i Eva bili su savršen spoj ljepote, nenadmašne inteligencije i apsolutne čistoće. Sve je bilo u potpunom skladu, jednostavno savršeno.

Ali ovaj je sustav nažalost doživio neuspjeh zbog jedne smetnje koju Biblija naziva "griješom". Čovjek je zbog grijeha izgubio ravnotežu u svim područjima svojeg života. Više nije imao mir u samom sebi, nije se više razumio s ljudima oko sebe, a promijenio se i njegov odnos prema Bogu. Čak se i sama priroda promijenila. Zbog svih ovih promjena nestalo je i sklada. Tako danas ljudska ljepota i inteligencija više nisu savršene, a kamoli njegova čistoća.

Ova se promjena još i danas jasno osjeća. Neravnoteža koja je nastala može se svugdje primijetiti. Mnogi ljudi osjećaju da im nešto nedostaje. Osjećaju prazninu u svojem životu; prazninu koja ih čini nezadovoljnima i nemirnima.

Čežnja za smislom, za odgovorima na pitanja *odakle, kamo* i *zašto* uvijek iznova se probija iz dubine čovjekove duše u svijest. Ako na ta pitanja ne nađe odgovor, čovjek počinje živjeti u unutarnjem vakuumu, nezadovoljan. Bez Boga u životu ne može ponovno pronaći ravnotežu koja mu je potrebna kako bi u potpunosti bio čovjek.

Je li vam poznat osjećaj da ne možete naći pravi smisao života? Koliko ste puta morali potisnuti tu čežnju za promjenom jer je niste mogli ostvariti u svojem svaki-danšnjem životu? Imate li osjećaj da život prolazi pokraj vas? Možda se nikako ne možete osloboditi osjećaja da nešto propuštate, a ne znate točno što? Život se ne odvija baš onako kako želimo, i mnoge stvari tijekom života ostaju nejasne. Stalni pokušaji krpanja i popravljanja ne dovode vas na cilj. Znači li to da je potrebna temeljita promjena u vašem životu? Bog odgovara na ovo važno pitanje jasnim, razumljivim i s ljubavlju izgovorenim “da”.

Vrlo je važno da se u takvim trenucima obratimo na pravu adresu. Nije mudro ovako temeljitu obnovu prepuštiti u krive ruke. Za ovaj novi život potrebno je najbolje stručno znanje i posebna literatura. Ali gdje se danas može naći dobar savjet na koji se čovjek može osloniti? Najbolje upute za sretan život možda ne morate ni kupiti. One se najvjerojatnije nalaze negdje na vašoj polici za knjige. Knjiga koju trebate ima crne korice i jednostavan uvez, ili ima neki suvremeniji izgled. No ako Bibliju nemate kod kuće, danas je možete nabaviti u svim veličinama i po različitim cijenama, kao i na skoro svakom jeziku. Na sreću, danas svatko može posjedovati Bibliju.

Biblija je puno više od kulturne baštine. Ona je slična karti koja vodi do neprocjenjivog, skrivenog blaga. Na vama je da otkrijete njezino blago i da na njezinim stranicama pronađete put k izvoru istinskog života, put k Isusu Kristu. Vjerojatno ćete se začuditi, ali odgovor na najvažnija ljudska pitanja ne nalazi se u obliku teorije,

filozofije ili dogme. Odgovor je Osoba: Isus Krist. On je bît života. Čovjek u Njemu može ponovno naći osobnu ravnotežu, ravnotežu s ljudima oko sebe i ravnotežu s Bogom. To je tajna unutarnjeg sklada. On čovjeku može ponovno dati smisao i oslonac. Najbolje u svemu jest da Bog i vama želi dati taj oslonac. Pritom će se razviti cijela vaša osobnost i vi ćete se početi sagledavati na novi način. Možete početi od otpočetka. Vrijeme je da donesete prave odluke i da dođete na izvor prave sreće.

Da bismo ovo stvarno iskusili, potrebno je vjerovati da Bog stvarno postoji (Hebrejima 11,6). Svaki čovjek ima svoja razmišljanja o vidljivoj i nevidljivoj stvarnosti. Ona su se tijekom života razvila iz onoga što smo doživjeli i naučili u roditeljskoj kući, školi i okolini u kojoj smo živjeli. Zbog toga ne postoji nijedan čovjek koji u ništa ne vjeruje. Čak i onaj koji zastupa ideju da postoji samo ono što se može dokazati na znanstveni način, mora vjerovati u tu tezu jer samu tezu ne može znanstveno dokazati.

Pogled u povijest predodžbi koje su ljudi imali o Bogu i svijetu daje prilično otrežnjavajuću sliku. Te slike Boga i svijeta uvijek su se iznova pokazale krivima. Neke od njih bile su rezultat mode određenog vremena. Znanstvene metode dale su važan doprinos da krive pretpostavke o svijetu budu ispravljene. Ali Božje postojanje nikada se nije moglo opovrgnuti. Da, to je točno. Ono isto tako nikada nije bilo ni znanstveno dokazano. Ali to Bogu nije važno. Božja riječ poziva nas da vjerujemo u Njega, a ne da tražimo dokaze da On postoji.

To je slično ljubavi. Nije moguće naći dokaz ljubavi osobe koja nam je bliska. Postoje mnoge naznake, ali

nema dokaza. Dvoje zaljubljenih vjerojatno bi bilo jako zbunjeno kada bi se od njih tražilo da govore o golim činjenicama njihove ljubavi. Uvjerenje da se vole postaje sve snažnije kako se više upoznaju. Ljubav se ne može dokazati. Ona se mora doživjeti.

Tako je i s vjerom u Boga. Bog ne želi da dokažemo Njegovo postojanje, već da Ga iskusimo. Zato na pitanje o Bogu ne može odgovoriti nitko osim vas. To je osobni odgovor koji se mora osobno proživjeti.

Razmislimo o sljedećem: Kada biste čovjeka koji voli život i kojega sve zanima upitali za njegovo političko mišljenje, i kada bi vam on rekao da “nema pojma”, ne bi li to bilo iznenađujuće? I kada bi na pitanje o njegovom najdražem jelu ili najdražoj glazbi odgovorio “ne znam”, ne bi li to bilo neobično? Očekujemo da odrasle osobe imaju svoje mišljenje i svoje stavove prema nekim temeljnim životnim pitanjima. Ali kada se postavi pitanje o Bogu, odgovor vrlo često glasi da se osoba kojoj je postavljeno pitanje time baš nije bavila. To je iznenađujuće jer je riječ o temeljnoj temi, o presudnom životnom pitanju.

Možda ćete sada reći: “Ali ja sam vjernik.” U redu, ali dopustite mi da vam postavim vrlo važno pitanje: Je li ta vjera promijenila vaš život? Nemojte prebrzo odgovoriti. Dobro razmislite. Je li vaša vjera temeljito promijenila vaš život u mnogim područjima? Ako nije, s biblijskog stajališta toj vašoj vjeri nedostaje odlučujuća snaga. Bog je Bog ljubavi, vjernosti, istine, milosti, pravednosti i nade. On želi da i ljudi koji vjeruju u Njega posjeduju ove osobine. Smisao vjere je temeljita promjena čovjeka; odbacivanje sebičnosti i izgradnja no-

vog bića koje odražava vrijednosti koje su dio Boga i Božjeg karaktera.

Kršćansko Evandjelje nije ništa drugo nego poziv da se iskoristi druga prilika. Onaj tko ga prihvati naći će novi život u kojem vlada prava sreća, duboki mir i nada koja nadilazi sve što čovjek može zamisliti. U devetom ću poglavlju ovo pobliže objasniti.

Isus je došao na ovaj svijet kako bi pokazao Očevu ljubav prema svakom pojedincu. On ne odbacuje nikoga tko dolazi k Njemu. On voli mene i vas ovakve kakvi jesmo — ovako nesavršene, izgubljene i s pogreškama.

Ali to nije sve. Ova bezuvjetna ljubav samo je temelj Njegovog daljnjeg djelovanja. Bog čovjeka ne ostavlja samog s njegovim slabostima i poteškoćama. On se s ljubavlju brine za njega. Isusov život i djela jasan su pokazatelj te ljubavi. Brojni izvještaji iz Njegovog života najdirljiviji su dijelovi u cijeloj Bibliji.

Bog me prihvaća onakvog kakav jesam, ali me ne ostavlja u takvom stanju. On me prihvaća, ali i obnavlja. Konzultacije o vjeri ne završavaju s razgovorom o nalazima i postavljanjem dijagnoze. Bog se ne zaustavlja samo na suosjećanju. Njegova ljubav ne sastoji se samo od ljubaznih i mudrih riječi. Nebeski plan liječenja sastoji se od konkretnih postupaka koji će donijeti pravo rješenje. Bog je Veliki Liječnik kojemu je stalo do ozdravljenja bolesnika čovjeka.

Problem je otkriven, dijagnoza postavljena. Došlo je vrijeme da se započne s liječenjem. Bog želi učiniti neke zahvate u našem životu. On želi obnoviti ono što je grijeh uništio. Čovjek treba ponovno postati krunom stvaranja.

Bez obzira na to koliko je naša slika bolesti teška, plan liječenja predviđa da ćemo se korak po korak promijeniti u sliku koja je slična Božjem karakteru. Neke od tih važnih osobina jesu ljubav, radost i mir u svojem najdubljem očitovanju.

Kako bi se to stvarno dogodilo, moramo pristati na plan liječenja i prepustiti se u ruke tog Velikog Liječnika. Odlazak u bolnicu više ne smijemo odgađati. Jeste li spremni?

5. poglavlje

Dobrodošli na naš odjel

**“Hrabrost dolazi na početku djelovanja.
Sreća na kraju.”**

Demokrit (starogrčki filozof)

Bolnica je mjesto na kojem se liječe bolesni ljudi. Kada bi bili zdravi, sigurno ne bi željeli provoditi vrijeme na tom mjestu. Čak i kada su na to primorani, mnogi se odupiru odlasku u bolnicu. Ali bolest se često razvije do te mjere da je odlazak u bolnicu jedina razumna odluka. Zbog toga se čovjek na kraju ipak odlučuje na odlazak u bolnicu. Nakon prvog upoznavanja sa zgradom, lako je naći put do željenog odjela. Na odjelu bolesnika ljubazno pozdravljaju medicinske sestre, pripremljen je čist krevet i svugdje se nalaze osobe koje su spremne pomoći. To malo podsjeća na boravak u hotelu, ali samo malo, jer okolnosti u kojima se čovjek nalazi nemaju mnogo zajedničkog s ljetovanjem. Ovdje se, nažalost, ne radi o odmoru, već o operaciji koja uskoro slijedi.

Onaj tko odlazi u bolnicu svjesno se odvaja od svakidašnjice, od dnevnog rasporeda, i upušta se u nešto potpuno novo. U ovom stanju povjerenje igra odlučujuću ulogu. Čovjek se prepušta drugima i na taj način ispušta potpunu vlast nad sobom koju je dosad imao. Onaj tko traži pomoć, prekida svakidašnjicu na koju se naviknuo. On prekida sa svim što je svaki dan radio i na taj način stvara uvjete za uspješno liječenje.

Pacijent je nakon razgovora s liječnikom i zbog želje da ozdravi došao do zaključka da je operacija važan i potreban korak. Odsad pozornost usmjerava samo na ono što slijedi. Sastavljen je tim koji se sastoji od pacijenta i liječnika, angažirani su odgovarajući stručnjaci, cilj je jasno definiran i strategija dobro pripremljena. Sve je spremno za početak.

Osim straha pred nepoznatim, važnu ulogu igra nada. Sve se stavlja na jednu kartu i očekuje se da će operacija uspjeti. Postoji samo jedan put ozdravljenja i tim se putem mora proći. Sve prednosti dobro opremljenog odjela ne bi značile ništa kada bi se oboljela osoba sada odlučila vratiti u svakidašnjicu i napustila bolnicu.

A ponekad se događa upravo to. Ljudi se dovode u situaciju opasnu po život zato što napuštaju odjel usprkos liječničkom savjetu da ostanu. Ja sam često doživio da osoba koja je primljena na odjel kao hitni slučaj želi što prije otići, iako će joj to donijeti najgore posljedice za njezino zdravlje. Opasnost je u ovakvim situacijama vrlo velika i ne mogu se predvidjeti posljedice. U ovakvim situacijama pacijentima uvijek govorim da se nalaze u bolnici, a ne u zatvoru. Nitko ih neće zatvoriti niti uhititi. S druge strane, nužnu pomoć mogu dobiti samo

u bolnici. Nitko neće trčati za njima da ih liječi na ulici. Izgleda da su moji argumenti bili dovoljno uvjerljivi jer je većina osoba nakon toga ostala u bolnici.

Činjenica je da se čovjek treba svladati kada je u pitanju bolničko liječenje. Želja za ozdravljenjem mora biti jača od svih ostalih zapreka. Oboljela osoba mora dobro razmisliti kada se odlučuje predati u ruke operacijskog tima. Pacijent sam odlučuje hoće li ostati na odjelu, ali isto tako mora svjesno odlučiti da na njemu ostane do kraja liječenja. Naravno da uvijek može, usprkos liječničkom savjetu, napustiti odjel, ali to ne bi imalo puno smisla jer samo liječenje do ozdravljenja donosi uspjeh. Tako svaki korak koji vodi k ozdravljenju povećava spremnost da se nastavi s ostatkom terapije.

Odsad ste i vi dio tima koji će se boriti u ovoj napetoj borbi između zdravlja i bolesti.

Prepustiti se Bogu

“Kušajte i vidite kako dobar je Jahve: blago čovjeku koji se njemu utječe!”

(Psalam 34,9)

Søren Kierkegaard jednom je rekao: “Potreba za Bogom nije nešto čega bi se čovjek trebao sramiti. To je savršenstvo. Žalosno je kada čovjek u životu ne razumije da mu je Bog potreban.”

Iz iskustva koje smo stekli u mnogim okolnostima, naučili smo da se u teškim situacijama možemo uzdati

samo u sebe. Rečenicu “Moram uspjeti!” često govori-
mo sami sebi misleći da ćemo se sami izvući iz jame u
koju smo pali. U knjižarama se na policama označeni-
ma riječju “Samopomoć” nalaze brojne knjige sa savje-
tima o razvijanju vještina i sposobnosti. Ljudima se sa-
vjetuje da sva rješenja traže i nađu u sebi.

Vlastiti napor, disciplinirano nastojanje na ostvare-
nju određenih ciljeva i upornost su opravdani, ali čovje-
čanstvo danas mora priznati da su ga neke životne filo-
zofije i religijska učenja kao, primjerice, pokret new age
s orijentacijom na samog sebe učinili prilično osamlje-
nim. U redu, nismo baš sami, jer nam oni nude naše
“ja” kao našeg prijatelja i pomoćnika. Ali onome tko se
nalazi u problemima koji ga vuku prema dolje potrebna
je pomoć izvana, a ne upute o uporabi unutarnje snage.

Kakvo je naše iskustvo kad je u pitanju pomoć dru-
gih ljudi? Onaj kome je bila pružena iskrena, učinkovi-
ta potpora s ljubavlju, sigurno će se složiti sa mnom da
je to bilo jedno od najugodnijih i najljepših iskustava
koja je doživio. Onaj tko je ovo doživio u svojoj obite-
lji, braku ili prijateljstvu zna koliko je vrijedna prava
pomoć u pravo vrijeme. Takve iskrene, nepristrane i ne-
sebične geste sve su rjeđe u našem visoko individuali-
ziranom, otuđenom i natjecateljskom društvu.

Suprotno tome, Bog je Pomoćnik u kojeg se može-
mo uzdati, kojem se možemo obratiti u svakom trenut-
ku. On je uvijek bio i ostao isti. On ne mijenja svoja
načela i osobine. On je tu, ali se ne nameće — taj sve-
moćni, sveznajući, sveprisutni Bog. Njegova poruka lju-
dima puna je ohrabrenja. On ne nudi odgovore i pomoć
samo u nevoljama, već nudi i samog sebe preko Isusa

Krista. To je ono zbog čega Mu se doista može vjerovati.

On je proveo više od tri desetljeća na svijetu s ljudima. Za to vrijeme učinio je bezbrojna čuda kako bi olakšao ljudske patnje. Bio je tamo gdje je bio potreban. Nije samo mudro govorio kao mnogi drugi, već je i pomagao tamo gdje je mogao pomoći. Njegov život bio je ispunjenje onoga što je govorio. Onaj tko proučava Isusov život, vidjet će i razumjeti što znači voljeti.

Ali Isus nije žrtvovao samo svoje vrijeme, već je žrtvovao i samog sebe. Još i danas mnogim kršćanima nije jasna veličina ove žrtve. Isus nije bio samo neki idealist. Njegovo povijesno rođenje ne dijeli samo računanje našeg vremena u dvije ere. Kada je Isus umro na križu, ispunila su se sva Božja obećanja koja je dao čovjeku. Zahvaljujući žrtvi Isusa, tog nevinog Božjeg Sina, grešniku je osiguran put iz strašne zamke grijeha. Na križu je bilo spašeno cijelo čovječanstvo. Tako zahvaljujući Isusovoj žrtvi, svi imamo nadu.

Postoji netko tko može i tko želi pomoći. Svatko tko se obrati Isusu, može dobiti Božju pomoć. Tu nije riječ o nekakvoj teološkoj teoriji koja nema veze sa stvarnošću. Božje djelovanje može se jasno vidjeti i osjetiti, i usko je povezano s praktičnim životom. To znači da se ne moram boriti sam za svoj život. Ja nisam beznadan slučaj, iako su me okolnosti dovele do toga da sam neuspješan. Bog je spreman zaprljati svoje ruke radi mene. On će me spasiti od utapanja čak i onda kada mi je voda prešla preko glave.

Charley Kintey kaže: "Nada je rezultat Božjih obećanja koja su nam dana." Kako bismo postali ljudi na-

de, moramo se prepustiti Bogu. Nijedna ruka na svijetu neće moći spasiti utopljenika ako ovaj ne primi ruku koja mu je ispružena.

U svakom razvoju postoje faze u kojima čovjek sve što se događa može promatrati iz sigurne udaljenosti, bez miješanja u ono što se odigrava. Ali prije ili poslije dođe trenutak kada se približi i postane dio tog procesa, ili kada zbog udaljenosti izgubi bilo kakvu povezanost s onim što se događa. Upravo sada smo došli do te točke. Dosad smo mogli promatrati bez potrebe da donesemo bilo kakvu odluku. Mogli smo promatrati, možda se složiti s određenim činjenicama, i svejedno ostati po strani. Ali kada čovjek postane svjestan svoje bespomoćnosti, to je trenutak da nešto učini. Nije dovoljno baciti odobravajući pogled na ruku koja nam je pružena, već je treba i prihvatiti. Tada će ruka koja spašava uhvatiti našu ruku i izvući nas iz nevolje.

Uvijek iznova dolaze pacijenti koji su sve razumjeli, koji su pristali na liječenje i dogovorili termin dolaska u bolnicu, ali na kraju svejedno ne dođu. Upravo tako se ponaša puno ljudi prema Božjem planu spasenja u ovoj fazi. "Odlazak na odjel", svjesno prepuštanje Bogu nikada se ne dogodi. Zbog toga ne može doći ni do liječenja. Duhovno obnavljanje koje bi bilo potrebno i moguće, na taj način se propušta. Baš kao što liječnik ne može prisiliti svoje pacijente na liječenje, ne može ni Bog.

Siguran sam da ste dosad za vrijeme čitanja ove knjige proživljavali različite osjećaje. Kada se čovjek susretne s Božjom riječju, najčešće je iznenađen: "Što je to uopće?", "Kada bi stvarno bilo tako, to bi onda pri-

hvaćalo puno više ljudi”, “Je li to u duhu našeg vremena?”, “Trebam li to?”, “Je li činjenica da se bavim ovom temom pokazatelj moje unutarnje slabosti?”, “Zašto se moj život ne može odvijati bez problema?”

Na nove stvari s kojima se susrećemo često reagiramo na ovakve ili slične načine. Osjećamo se nesigurnima, možda čak i ugroženima. Zato iako stanje u kojem se nalazimo nije u potpunosti zadovoljavajuće, barem nam je poznato. Radoznalost i duboka čežnja za promjenom izmjenjuju se sa strahom pred nepoznatim i njegovim posljedicama. Ovu nesigurnost pred nepoznatim susrećemo u svim životnim područjima. Bez obzira na to radi li se o nekoj novoj vezi, novom mjestu stanovanja ili novom računalnom programu na radnom mjestu, radost je uvijek pomiješana s nelagodom koja se često nadvije poput prijeteće sjene.

Zbog te nesigurnosti radije se držimo uhodanog načina života: “Na kraju krajeva, i nije mi tako loše”, “Ne bi li bilo bolje da sve to ipak pustim?”, “Sada mi je potrebna sva snaga da riješim svoje probleme. Ne želim trošiti vrijeme na neke sentimentalne vjerske osjećaje.” Možete li se prepoznati u ovim razmišljanjima? Nije ništa neobično da na ovom mjestu razmišljate na ovaj način. Normalno je sumnjati. Preispitivanje je u biti potrebno kako bi se donijela ispravna odluka.

Ali s vremenom čovjek shvati da se samo vrti u krug. Mnogi su nas neuspjesi obeshrabrili i zbog toga izazivaju strah od promjene. Za poznato se hvatamo kao za slamčicu. Ali upravo to grčevito hvatanje sprečava nas da se oslobodimo. Svjesno iskusiti Boga nama nije poznato. Kada bi nam to bilo poznato, naš život već oda-

vno ne bi bio tako kaotičan. Onaj tko toga postane svjestan, zreo je da donese odluku. Sada se nalazimo pred pitanjem: Želim li vjerovati u Božje obećanje ili ne? Postoje samo dvije mogućnosti: vjerovati ili ne vjerovati.

Ono što je dosad bilo samo nepoznata ideja, uskoro će postati poznato iskustvo. Ako se čovjek osvrne unatrag, vidjet će da je sve postalo nekako jasno i da više nije tako tamno. Sada se pita zašto već prije nije krenuo ovim putem.

Još se vrlo dobro sjećam priprema za svoje vjenčanje, iako je od tog događaja prošlo puno godina. Moja žena i ja sastavili smo cijeli popis svega što treba obaviti i na što treba pripaziti. Tako smo gledajući unatrag, shvatili da bismo u biti sada trebali organizirati vjenčanje jer sada točno znamo kako to treba učiniti na najbolji način. Slično je s brojnim drugim životnim područjima. Tek kada djeca odrastu, mislimo da znamo kako smo ih trebali odgajati. Kada čovjek počne češljati svoju sijedu kosu, počinje shvaćati da je neke stvari trebao napraviti drugačije.

Isto se događa s duhovnom obnovom. Kada se osvrnete unatrag, tada ćete svoju situaciju prije ovog malog (ili možda ipak velikog) čuda vidjeti vrlo jasno. Osvrćući se unatrag, shvatit ćete da je to bila ispravna odluka, prilika koju vam je Bog dao i koju ste odlučili iskoristiti. A kada vas netko o tome bude pitao, s radošću ćete govoriti o tom svojem iskustvu... ili ćete napisati knjigu, kao ja.

Ali pozor! Čovjek ne može samo tako leći u bolesnički krevet. Tek kada dobije liječničku uputnicu, liječenje može početi. Bolnica nije wellness hotel. Ako ne

želite liječenje, možete otići, ali sami morate snositi odgovornost za svoje zdravlje. No ako ostanete, tada liječnik preuzima odgovornost za vaše liječenje. Zato odlučite ostati i početi iznova. Samo će tako doći do poboljšanja kojemu se nadate. Svjesno se odlučite za Boga, svjesno Mu se prepustite. Dobro razmislite i odlučite, a nakon toga prepustite Bogu da počne s liječenjem vašeg života. On neće manipulirati nama niti nas nagovarati na bilo što. I, naravno, uvijek možemo odustati. Ali ozdravljenje se postiže samo kada prođemo kroz cijeli program.

Nadam se da ćete donijeti ispravnu odluku.

6. poglavlje

Operacija

“Zdrava osoba ima puno želja. Bolesna samo jednu.”

Indijska uzrečica

Kirurški zahvat je složen postupak u kojem sve mora biti isplanirano do najmanje pojedinosti. Nije slučajnost da se riječ “operacija” rabi i u vojnom rječniku gdje označava vojni pohod čija je taktika isplanirana gotovo do savršenstva. U operaciji se ne radi bilo što kako bi se došlo do bilo kakvog rezultata. Pokušajima i pogreškama u operacijskoj dvorani sigurno nema mjesta. Tu se precizno izvršava točno definirani postupak.

Pri operativnom zahvatu tijelu se u kontroliranim uvjetima zadaju rane kako bi se postiglo željeno ozdravljenje. Pritom vrijedi pravilo: onoliko koliko je potrebno i što je manje moguće. Nekad se nešto mora odstraniti, a nekad se nešto mora ugraditi ili nanovo oblikovati. Cilj je u svakom slučaju promjena. Krajnji rezultat treba biti bolji od stanja na početku. Radi se o poboljšanju stanja dijela tijela ili oboljelog organa.

Prilikom operacije mora se poklopiti mnogo toga. Pacijent treba biti dobro pripremljen za zahvat. Mora se

znati ima li još neke bolesti, a one prije zahvata moraju biti pod nadzorom. Ekipa za anesteziju brinut će se da operacija prođe bezbolno i da se održe vitalne funkcije organizma tijekom operacije. Ekipa za njegu brine se za pranje, materijal i sterilizaciju instrumenata koji će se rabiti prigodom operacije. Prostor gdje se izvodi operacija čist je i klimatiziran. Specijalisti koji operiraju godinama su se pripremali za zahvate ove vrste i spremni su na pravi način reagirati na eventualne komplikacije.

Operacijska dvorana je tiha, rasvijeta je podešena. Anesteziolog daje zeleno svjetlo. Rez...

Ono što sada slijedi umjetnički je dio medicine. Kirurg se korak po korak približava svojem cilju. Pritom je vrlo važno da ne reže tkivo nepotrebno jer ono bitno pridonosi zacjeljivanju rane nakon operacije. Otvara se sloj po sloj, sve dok na svjetlo ne dođe uzrok bolesti. Ponekad se tek u ovom trenutku mogu vidjeti pravi razmjeri štete koju je bolest prouzročila.

Za kirurga je važno da dobro kombinira djelovanje s oprezom, i preciznost sa željom da postigne cilj. Previše bi moglo biti štetno, a premalo bi se poslije moglo pokazati kao nedovoljno — težak i uzan put, koji se uči samo poniznošću i poštovanjem života.

Nakon ovog zahvata mnogo toga nikada više neće biti kao prije. Za bolesnika to može biti pomalo zastrašujuće, a s druge je strane dobro da je tako jer je upravo ta promjena pravi cilj cijelog postupka liječenja.

Vjerojatnost da će se čovjek tijekom svojeg života podvrgnuti barem jednom kirurškom zahvatu prilično je velika. Možda ste i vi među onima koji su se našli u ovakvoj situaciji. Kakve su vam misli prolazile glavom

kada ste bili na operacijskom stolu i čekali na anesteziju? To je kao u zrakoplovu. Pilot pali motore kako bi zrakoplov mogao poletjeti. Došao je odlučujući trenutak. Putnik se dobrovoljno, na neko kratko vrijeme, odriče nadzora nad svojim životom. Odsad je u potpunosti prepušten nekom drugom. Tako je i s pacijentom koji se odsad odriče svake vlasti nad sobom i predaje se operacijskom timu.

Što pacijentu usprkos tome daje hrabrost da pristane na operaciju? Činjenica da mu je operacija prijeko potrebna i svijest o tome da je to za njega najbolje. Tu je osim toga i duboka želja da se nešto promijeni, kao i povjerenje u sposobnosti kirurga koji će ga operirati.

Operacija je, na kraju krajeva, kao i svako drugo medicinsko liječenje, sredstvo kojim se postiže određena promjena. Čovjek se odlučuje na operaciju i na taj način na neko vrijeme apsolutnu vlast nad svojim životom mijenja za očekivanu zdravstvenu dobit. On smatra i vjeruje da će tim zahvatom koji na njegovom tijelu vrši netko drugi imati korist koja će biti veća od opasnosti kojoj se izlaže.

Prepuštiti se kako bi dobio, biti pasivan kako bi ponovno postao aktivan, vjerovati kada je neizvjesnost tako velika — to su sasvim posebni zakoni obnove.

Kako nas Bog obnavlja

“Dakle, ako je tko u Kristu, on je novi stvor; staro je nestalo, novo je, evo, nastalo.”

(2. Korinćanima 5,17)

I Bog mora gotovo doslovno učiniti određene zahvate kako bi naš život promijenio nabolje. To je vrlo slično kirurškoj operaciji. Pavao ne piše bez razloga u Poslanici Hebrejima 4,12: “Uistinu je živa i djelotvorna riječ Božja. Ona je oštrija od svakoga dvosjeklog mača i prodire do rastavljanja duše i duha, zglobova i moždine, i može suditi nakane i misli srca.”

Kada Bog počinje ozdravljati osobu, kada započinje s tom prekrasnom preobrazbom srca, On je u svojem elementu. On se tada ponovno nalazi u ulozi Stvoritelja kao što je bio na početku stvaranja svijeta, kada je iz ničega stvorio divna čuda koja još i danas možemo vidjeti u prirodi koja nas okružuje. Ali On je u isto vrijeme i Otkupitelj kao i onda na golgotskom križu i pred vratima Jeruzalema. Tada se, u to možemo biti sigurni, stvara nešto posebno i čudnovato, baš kao što se na stolu brusaa dijamanata iz grude minerala brusi prekrasan dijamant. Iz staroga nastaje novo — to je Stvoriteljeva specijalnost.

Promjene su dio života. Stajanje na mjestu znači zaostajanje. Ono što se ne mijenja, propada. Kada se u Bibliji govori o promjeni, tada se ne misli na neku zadaću koju treba ispuniti, već na razvoj karaktera. Tema promjene prisutna je u svim biblijskim knjigama. Biblija ljude poziva da se vrate sa svojega starog puta i da

započnu s nečim sasvim novim. Bog nam nudi nešto bolje, nudi nam mogućnosti kako da to postignemo, daje nam potrebnu motivaciju kao i snagu da provedemo tu promjenu.

Mora li se čovjek prvo popraviti i dostići neki određeni moralni stupanj kako bi se mogao približiti Bogu? Ne, nipošto. Tko je uopće sposoban za nešto takvo, i zašto bi nam onda uopće bio potreban Bog kada bi se čovjek bez Njegove pomoći mogao razviti u ljudski primjerak moralnosti? To nije moguće. Naprotiv, u svojoj bezuvjetnoj ljubavi Bog nas uzima onakve kakvi jesmo. Zato je potpuno nevažno smatramo li mi za sebe da smo dobri ili loši. Jedino je važno da se prepustimo Njegovom djelovanju. On nas nikada neće prisiljavati niti će ikada raditi protiv naše slobodne volje. Bog čeka da mi korak po korak shvatimo da je Njegovo djelovanje jedino pravo rješenje za nas.

Sada, dakle, pred sobom imamo čovjeka koji je shvatio da ima problem (pogledaj 1. poglavlje). On se nakon toga s oklijevanjem i pomalo bespomoćno okreće k Bogu (pogledaj 2. poglavlje). S pomiješanim osjećajima shvaća koliko se udaljio od uravnoteženog života (pogledaj 3. poglavlje). Zatim shvaća da Bog ima plan za nov, ispunjen život (pogledaj 4. poglavlje). Sav ponos i sve predrasude koje se inače nalaze u suvremenom čovjeku nisu ga mogle zaustaviti i on se odlučuje na taj korak. Spreman je prepustiti se Bogu (pogledaj 5. poglavlje). Sada dolazi odlučujući trenutak. On Bogu dopušta da učini taj prijeko potrebni kirurški zahvat. Tako sada ta stvarateljska moć djeluje na njegovo srce i njegovu cijelu osobnost.

Božja riječ, Biblija, ovu promjenu naziva “novorođenjem”. Njom ona pokazuje koliko će taj zahvat biti dubok. Započet će novi život. To nije samo neka mala, površna korektura — iako se taj sjaj koji će kao posljedica obnavljanja okruživati promijenjenu osobu ne može zaobići — već proces koji se događa u dubini čovjekove duše. Događa se čudo. Iz dojučerašnjeg gubitnika nastaje pobjednik — pobjednik u Kristu. Zašto pobjednik? I to ćemo поближе promotriti u 9. poglavlju.

Izraz koji se često rabi kako bi opisao Božje djelovanje u našem srcu kao rezultat “operacije” jest “obraćenje”. Ova riječ označava životni preokret. Ako sam dosad išao u jednom smjeru, bez želje i snage da učinim neke promjene u svojem životu, odsad ću krenuti u potpuno drugom smjeru. Što se promijenilo? Promijenio se cilj. Mijenja se životno usmjerenje: one stvari koje su nam se prije činile važnima, koje su određivale naše postupke, koje su nas sputavale ili čak činile robovima, postaju nevažnima. Nove želje i ciljevi oslobađaju nas od dosadašnjih nerješivih sukoba. Počinje novi život, a čovjek od Boga dobiva i potrebnu snagu kako bi mogao živjeti na ovaj potpuno nov način.

U Bibliji se nalaze mnogi zapisi o muškarcima i ženama koji su upoznali Isusa i koji su Mu naučili vjerovati. Svi ti događaji služe nama danas kao primjer. Oni su išli različitim putovima sve dok nisu svoj život prepustili Isusu Kristu, svojem Spasitelju. Ponekad je bilo dovoljno samo nekoliko pogleda kako bi život dobio novi smisao. Ali bilo je i ljudi koji su se dugo odupirali Isusu i koji su, tek kada su se našli u velikim nevoljama, bili spremni uhvatiti Njegovu ruku.

Ezekiel, jedan od starozavjetnih proroka, rabi upravo ovu sliku da bi pojasnio Božje djelovanje. U Knjizi proroka Ezekielu 36,26 stoji: “Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas! Izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa.” Bog, taj veliki kirurg, na nama izvodi tu odlučujuću operaciju. U prenesenom značenju to je transplantacija srca.

Samo mala korekcija nije dovoljna. “Paket” ljubaznog obraćanja i društveno prihvatljivog ponašanja može obogatiti, ali ne i zamijeniti sadržaj. Promjena se mora dogoditi u srcu. Potrebno je potpuno se prepustiti Bogu. Ako se to ne dogodi, u našem se životu neće i ne može ništa promijeniti iz temelja.

Ovo ujedno objašnjava zašto postoje toliki ljudi koji su se, doduše, obratili na kršćanstvo i koji su postali članovi neke crkve, ali se puno ne razlikuju od ljudi koji ne vjeruju u Boga. Jesu li oni stvarno obraćeni? Ne baš. Oni u biti nikada nisu svoje srce u potpunosti predali Bogu i zato se čini kao da su drugačiji, ali u stvarnosti nisu. To je samo kozmetika, samozavaravanje, i upravo zbog toga mnogi ljudi ne mogu vjerovati u vijest koju donosi kršćanstvo.

Pokušajmo sada biti praktični. Postavlja se pitanje što trebamo učiniti da bismo u svojem životu osjetili Božju silu koja mijenja? Odgovor glasi: Prestanite govoriti O NJEMU, počnite razgovarati S NJIM! On nije moj Bog, ili Bog vaše crkve, vašeg svećenika, pastora, rabina ili učitelja Kur’ana. On isto tako nije Bog vaših predaka, vaših dosadašnjih predodžbi ili državne crkve. On je vaš osobni Bog! Imate pravo stupiti s Njim izravno u vezu i razumjeti Ga.

Razgovor s Bogom naziva se molitva. Za vrijeme molitve, s Bogom možemo razgovarati kao sa svojim Prijateljem. Bez straha, otvorenog srca možemo se približiti tom nebeskom Biću koje nam želi najbolje. Moliti nije teško. Dovoljno je vjerovati da Bog postoji i da nam je spreman pomoći. Čak i kada nam je teško povjerovati u to, možemo Ga zamoliti da nam pomogne vjerovati.

Pokazalo se uspješnim da čovjek na molitvu ode na neko tiho mjesto, zatvori oči i bez nekih velikih riječi prepusti se Bogu. Zamolite Ga da vam olakša teret koji nosite. Ne samo teret koji vas trenutačno opterećuje, nego i teret svih vaših dosadašnjih grijeha. On je na sebe uzeo svu našu krivnju i zato ni u jednom trenutku ne oklijeva uslišati našu molitvu i na sebe uzeti našu krivnju. Bog nam daje oprost, a s njime i novi život bez starih tereta. Ako ozbiljno i iskreno izgovorite ovakvu molitvu, možete biti sigurni da će On oprostiti sve vaše grijeha i da će vam oprostiti svu vašu krivnju. On je to obećao.

Idući korak sastoji se u tome da Boga zamolimo za vodstvo da više ne ponavljamo iste pogreške. Bilo bi ludo kada bismo, nakon što smo izvađeni iz jame jada, s obnovljenom snagom, ponovno pali u istu jamu, ovaj put vjerojatno još dublje. Zamolite Boga da preuzme kormilo u vašem životu. Učinite to iskreno i krenite tim novim putem. Siguran sam da ćete osjetiti razliku u svojem životu.

Bog je u Bibliji opisan kao naš nebeski Otac, pun ljubavi i mudrosti, koji nam uvijek daje ono što je najbolje za nas. On me točno vodi onako kao što bih i ja

sebe vodio da mogu vidjeti budućnost. Vjerovati u to srž je kršćanskog života i vjerojatno jedna od najboljih definicija vjere. Vjera znači povjerenje u Boga.

Na ovom vam mjestu želim dati još jednu važnu uputu. Mnogi ljudi misle da će se, kada završe s molitvom, odmah nešto promijeniti. Ali njihovi se osjećaji nisu odmah promijenili. Nemojte se zbog toga obeshrabriti. Vjera nije stvar osjećaja, nego povjerenja.

Na kraju razgovora s našim nebeskim Ocem situacija u kojoj se nalazimo vjerojatno se neće odmah promijeniti, kao ni osjećaji koje imamo. No od tog trenutka možemo vjerovati da je Bog preuzeo vodstvo. On će od sad voditi, a mi ćemo uvijek iznova biti iznenađeni kako i u koje vrijeme On djeluje.

Molitvu završite zahvalom što On čuje vašu molitvu i što će učiniti onako kako je Njegova volja. Zahvalite Mu što uzima teret koji nosite i što će učiniti ono što je za vas najbolje. Riječ “amen” koja se obično izgovara na kraju molitve znači “neka bude tako”, i trebala bi biti iskreno izgovorena.

Čovjek koji moli i od Boga traži vodstvo vrlo često čezne za odgovorima na važna pitanja. Zato se Bog čovjeku otkriva na najrazličitije načine. Tako tijekom godina učimo osluškiivati Božje upute i shvaćati kamo nas Njegova ruka vodi. Bog je već sada dao odgovore na mnoga čovjekova pitanja u Svetome pismu, Bibliji. U njemu se nalazi neiscrpno blago mudrosti koje možemo uvijek iznova crpsti.

Za vrijeme proučavanja Svetoga pisma dobivamo ne samo savjete za konkretne životne situacije, već i odgovore na važna životna pitanja kao, primjerice, koja je

Božja volja za grešnog čovjeka i koja je Božja volja za mene.

Bog nas želi vratiti u ono prvotno stanje kada smo bili u zajednici s Njim, našim Stvoriteljem. On nas želi obnoviti u našoj tjelesnoj, duševnoj, društvenoj i prije svega duhovnoj dimenziji. Nakon stvaranja redovita komunikacija čovjeka s Bogom bila je sastavni i bitan dio njegovog života. Tako je Bog čovjeka mogao osobno upućivati, njegove su duhovne potrebe bile zadovoljene te je zbog toga živio u potpunoj ravnoteži.

Taj osobni kontakt s Bogom prekinut je zbog grijeha. Grijeh nije samo doveo do prekida odnosa između Boga i ljudi, već je uništio i svaku mogućnost povratka u iskonsko stanje. Ali Božji plan za ljude otpadnike dosegno je vrhunac Isusovom smrću na križu koja je otvorila put prema ponovnom povezivanju Boga i ljudi. Isus je svojom žrtvom platio cijenu za našu krivnju, čija bi posljedica inače bila vječna smrt. On koji je bio bez grijeha, umro je umjesto nas. Time je oslobođen put za pomirenje između nas i Boga. To nije bilo kakav put, ili jedan od mogućih putova. To je jedini put. Zato Isus jasno kaže: “Ja sam put, istina i život — reče mu Isus. — Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni.” (Ivan 14,6)

Bog želi i može obnoviti naš život. Želite li danas prihvatiti Isusa kao svojeg osobnog Učitelja, svojeg osobnog Spasitelja? Hoćete li dopustiti da na vama izvrši potrebnu operaciju srca i razuma koja će dovesti do obnove? Hoćete li ovu skupocjenu priliku ostaviti neiskorištenom ili ćete se svim srcem odlučiti za novi život?

7. poglavlje

Daljnje liječenje

“Okreneš li se prema suncu, sjena će ostati iza tebe.”

(Kineska poslovice)

D“Dobro jutro! Probudite se! Operacija je gotova.” Polako, vrlo polako dolazite k sebi. “Sve je dobro prošlo. Sada se možete vratiti natrag u svoj krevet.” Prva jasna misao polako se probija kroz veo anestezije. Operacija je uspjela! Kakvog li olakšanja! Dobro da se u zadnjem trenutku ipak niste odlučili protiv operacije.

Nešto kasnije nalazite se u krevetu i pomnjivo ispitujete svoje tijelo: koje pokrete možete činiti, a s kojim pokretima morate biti pažljivi. To ovisi o vrsti operacije i dijelu tijela na kojem je izvršena operacija. S vremenom polako osjećate žeđ, a malo poslije pojavljuje se i apetit. Ako tijelo dopušta, čak ćete otići i do nužnika. Ali pazite! Nemojte biti nestrpjivi. U ovoj fazi pacijent ne bi smio ništa činiti bez pitanja. Ako, primjerice, prebrzo napunite prazan želudac, on će se vrlo brzo i temeljito “riješiti” tog neželjenog sadržaja. Ustajanje je dopušteno samo uz stručnu pomoć. Nakon anestezije cir-

kulacija je još neko vrijeme dosta usporena pa se može dogoditi da ćete se “ispružiti” puno prije nego što to želite. Iako vaše tijelo zbog lijekova protiv bolova i drugih lijekova ne osjeća nikakve tegobe, ono će svejedno još neko vrijeme biti dosta slabo.

Bilo bi stvarno lijepo kada biste odmah mogli ustati i otići kući, ali to je nakon većine operacija nemoguće. Često je operacija tek početna točka dužeg procesa ozdravljenja koje će trajati još određeno vrijeme. Koliko god je za pacijenta bila važna operacija, toliko su sada važni dani i tjedni nakon operacije. U operacijskoj dvorani stvoreni su uvjeti za početak uspješne terapije, ali važno je znati da je potpuno ozdravljenje više od samog operativnog zahvata. Baš kao što kirurška terapija ne započinje samom operacijom, tako ona ni ne prestaje vezanjem zadnjeg konca. Nakon završene operacije, pacijent se još neko vrijeme mora liječiti. Ono što je u operacijskoj dvorani bilo ispravljeno sada treba zarasti, biti izliječeno, nastaviti ili početi funkcionirati bez smetnji. Kako bi do toga stvarno došlo, o bolesniku se treba brinuti s ljubavlju i pažljivo ga promatrati.

Bolesnik će vrlo brzo nakon većeg operativnog zahvata postati svjestan činjenice da su mu razne cijevi na koje je priključen prijeko potrebne, te da su one znak liječenja koje je još u punom jeku. U ovom trenutku tijelu je potrebna ciljana potpora kako bi povratilo samostalnost i ravnotežu. Ponekad je pacijenta potrebno smjestiti na intenzivni odjel kako bi ga se moglo bolje promatrati i kako ne bi došlo do stanja opasnog po život.

Redovito mijenjanje zavoja osigurava čistoću rane nakon operacije. Različite vrste pomasti, dezinfekcijskih

otopina i krema daju rani ono što joj je potrebno da bi čim prije zacijelila. Za svaki problem postoji odgovarajuće sredstvo.

Čak je i nakon odlaska iz bolnice potrebna redovita kontrola kako bi se što ranije otkrile moguće komplikacije i poduzele odgovarajuće mjere. Oko iskusnog liječnika vrlo često vidi znakove nadolazećeg problema, dok neškolovano oko ne primjećuje gotovo ništa. Zato su redoviti kontakt, pažljivo slušanje pacijentovih riječi i liječnički pregled ključni za brz i uspješan oporavak.

Jako je važno da se operirani dio tijela nakon operacije počne razgibavati i opterećivati, na početku oprezno i lagano, a zatim sve više. U tome današnja fizioterapija i ergoterapija igraju važnu ulogu. Ciljanim vježbama ubrzava se proces ozdravljenja na način da se oslabljenom organu pomogne da povрати snagu.

Nakon boravka u bolnici često je potrebno provesti određeno vrijeme u specijalnoj klinici za rehabilitaciju. U tim se ustanovama aktiviraju sve tjelesne pričuve koje su potrebne za potpuno ozdravljenje. Uspjesi koji se ovdje mogu postići često su zapanjujući i jasno pokazuju da nije dovoljno da se bolesnik zadovolji samo operacijom. Obnova tjelesnih funkcija može biti dug i ponekad težak, ali uvijek isplativ put. Osim pomoći dobivene sa strane i vremena potrebnog za ozdravljenje, u tome veliku ulogu igra osobni stav i osobna volja.

Kako nas Bog mijenja

“... Jer ste svukli staroga čovjeka s njegovim djelima, a obukli novoga koji se uvijek obnavlja za stanje prave spoznaje prema slici svoga Stvoritelja.”

(Kološanima 3,9.10)

Grieh je sam po sebi duhovna bolest, a pokazuje tjelesne, duševne i socijalne simptome. Kao što se ozdravljenje nekog dijela tijela odvija u nekoliko koraka, tako se i duhovno ozdravljenje čovjeka odvija postupno. Gotovo da nema boljeg primjera koji pokazuje etape duhovne promjene od osobe koja se mora podvrgnuti operaciji i oporavku koji slijedi nakon operacije.

Već smo utvrdili da nas Bog bezuvjetno prihvaća kada dođemo k Njemu. Možemo Ga zamoliti za pomoć i vjerovati da će nas prihvatiti. On preuzima naš oboljeli život bez ikakvog ograničenja, uzima nas bezuvjetno onakve kakvi jesmo tamo gdje se nalazimo. Ali Bog nas ne ostavlja u takvom stanju; On nas mijenja. To je vrlo važno.

Činjenica da Bog iz nas i u nama čini nešto novo nema nikakve veze s Njegovim autoritarnim sklonostima, već je to rezultat odnosa između Boga i čovjeka. Isus je došao na ovaj svijet kako bi promijenio i izliječio ljude, a ne da bi ostavio da sve bude kao i prije. Djela koja je činio dok je bio na Zemlji to jasno pokazuju. Ako pročitate evanđelja, ta četiri izvještaja o Isusovom životu koja su napisala četiri Isusova suvremenika, naći ćete na mnoge događaje u kojima su jasno opisani

životi ljudi prije nego što su upoznali Isusa i nakon toga.

Tijekom stoljeća bezbrojni ljudi, koji su Isusa prihvatili kao svojeg Prijatelja i Spasitelja, iskusili su tu slobodu i novi početak. Njihovi stari tereti, muke, misli i pogledi na svijet zamijenjeni su novim, oslobađajućim razmišljanjem i doživljavanjem. Isus svakom pojedincu u svim vremenima upućuje ovaj poziv: “Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti.” (Matej 11,28) Žene, muškarci i djeca upoznali su Ga kao svojeg osobnog Prijatelja i Spasitelja. Njihov život od tog trenutka obilježava odnos s Njim. Oni su se, korak po korak, pretvorili u nove ljude. U pravom smislu riječi postali su drugačiji od ostalih.

Onaj tko svoj život posveti Isusu i tko provodi vrijeme s Njim, postajat će Mu sve sličniji. To je ujedno i vrlo jednostavan i nepogrešiv test raspoznavanja pravih kršćana od kršćana koji se samo tako zovu. Onaj tko se naziva kršćaninom, a nije postao sličan Isusu, možda je uložio puno vremena u religiju, ali sigurno vrlo malo u Isusa. Zato pravo kršćanstvo nije stvar teologije, tradicije ili pripadnosti nekoj crkvi kojoj su već možda pripadali roditelji, djedovi i bake. Pravo kršćanstvo je stvar odnosa. Poznajem li Boga u kojeg vjerujem? Družim li se s Njim redovito dok čitam Bibliju i u molitvi? Ako je moj odgovor potvrđan, onda sam kršćanin u pravom smislu riječi. Ako nije, onda možda pripadam nekoj crkvi, ali sigurno nemam odnos s Bogom. Pitanje: “U koga vjerujem?” puno je važnije od pitanja: “U što vjerujem?” Pravo kršćanstvo uvijek se odvija na razini odnosa. Pravi kršćanin osobno poznaje Boga.

Kako provoditi vrijeme s Bogom i kako se prepustiti Njegovom utjecaju koji mijenja život, tema je sljedećeg poglavlja. Sada ćemo se pozabaviti pitanjem zašto je čovjeku potreban stalan odnos s Bogom.

Isus je jednom svojim slušateljima rekao sljedeće: “Ja sam trs, vi ste mladice. Tko ostaje u meni i ja u njemu, rodi mnogo roda. Jer bez mene ne možete ništa učiniti.” (Ivan 15,5) Preko ove uske veze s Bogom dobivamo sve: ljubav, vjeru, nadu, radost, mir, snagu i mudrost za život, kao i sposobnosti za službu Bogu i našim bližnjima. No da bismo to dobili, potrebna je svjesna predaja, svakidašnja odluka za Boga.

Svaki čovjek zna što je njegovom tijelu potrebno. Dobro je da se bavi sportom. Ciljane vježbe dovode do jačanja odgovarajućih dijelova tijela i poboljšavaju tjelesne funkcije. Slično je s našim mozgom. Održavanje vrlo složene sposobnosti razmišljanja moguće je samo stalnom uporabom neurona. Rad mozga poboljšava se kada “vježbamo” svoje duhovne sposobnosti.

Tako i duhovno jačamo ako redovito vježbamo. Kako bi došlo do zdravog razvitka, i ovdje je potrebno vrijeme i energija. Dobro osmišljen “jogging vjere” ne može se improvizirati. Zato je dobro znati kako bi trebao izgledati uspješan duhovni trening.

Za jačanje tijela važne su vježbe snage i izdržljivosti. Tako i unapređivanje inteligencije stoji na dva najvažnija stupa: na opažanju i “pohrani” informacija, te njihovoj obradi.

U duhovnom rastu također postoje dva stupa. To su predano čitanje i proučavanje Biblije, i molitva. Ovo dvoje poznato nam je već iz prethodnog poglavlja. Te

dvije discipline moraju se ugraditi u našu svakidašnjicu. Samo na taj način moći ćemo postići trajni razvoj vjere. Samo kada se to odvija svaki dan, ujutro i navečer, kada postane navikom, naš će se život početi mijenjati onako kako to želimo. Onaj tko na ovaj način započne dan s Bogom, može biti siguran da će ga Bog voditi, a tko dan završi s Bogom, može leći na počinak bez tereta koji bi ga inače pritiskali.

U Bibliji piše: “Preobličavajte se obnovom svoga uma da možete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!” (Rimljanima 12,2) Cilj odnosa s Bogom jest promjena. Bog mijenja način na koji razmišljamo, a to opet ima odlučujuće djelovanje na naš život.

Kako zamišljamo iskusnog, mudrog čovjeka? Kao nekakvu neprimjetnu osobu? Vrlo vjerojatno ne. Mnogi bi ga vjerojatno zamislili kao starijeg čovjeka sa sijedom kosom, bradom, borama na licu i izrazom dubokog razmišljanja. Zašto? Zato što znamo da se tijekom života skupljaju iskustva i shvaćanja koja ljudima pomažu da donesu prave odluke. Isto je i s duhovnim sazrijevanjem. Dubina i slojevitost biblijske poruke jamči uvijek nove spoznaje tijekom cijelog života. Evanđelje u sebi skriva beskrajno blago mudrosti. Nije moguće razumjeti sve odjednom. Pod Božjim vodstvom uvijek iznova dobivamo nove spoznaje koje nam pomažu da duhovno rastemo. Korak po korak pred nama se pale svjetla. Onaj tko Bibliju čita otvorenog srca i tko je spreman prihvatiti ono što u njoj piše, doživjet će bezbrojne trenutke prosvjetljenja.

Sada smo ponovno došli do odlučujuće točke. Što učiniti s ovim novim spoznajama? Ili rečeno na drugi

način: Ako nas je Bog prihvatio u svoj program poučavanja, koja je naša zadaća? Odgovor nije težak: Ono što nam On pokaže, trebamo provesti u život! Čak ni u tome nismo prepušteni sami sebi. Bog nam za to daje potrebnu snagu. Ali odluka da to učinimo počiva samo na nama.

Možda ćemo otkriti stvari koje će nas iznenaditi, povrijediti pa čak i učiniti nesigurnima. “Zašto se na to odlučuje tako malo ljudi i zašto je Biblija napisana tako nerazumljivo?” “Zašto postoje tako različita tumačenja ove teme i zašto se ona protive onome što piše u Bibliji?” “Mogu li profesionalni teolozi biti toliko u krivu?” “Kakvu vrijednost ima predaja ako se jasno protivi onome što piše u Božjoj riječi?” “Je li to Bogu stvarno tako važno, i ako jest, što trebam promijeniti u svojem životu kako bih Mu ugodio?”

Pitanja o pitanjima. Sva ona zahtijevaju jedan jasan odgovor: “Tko dakle može dobro činiti, a ne čini, počinja grijeh.” (Jakov 4,17), i dalje: “Uistinu, ako tko vrši sav Zakon, a pogriješi samo u jednome, postaje krivac za sve.” (Jakov 2,10)

Postoje dobri razlozi da učinim sve ono što mi Bog kaže. Poslušnost Bogu nije neka sporedna stvar. Odluka hoću li Ga poslušati ili neću, imat će utjecaj na moj cijeli život. Promotrimo ovo поблиže.

U potrazi za odgovorima u Bibliji, potrebno je uvijek imati na umu Božji motiv za Njegovo djelovanje. Temeljno načelo našeg Stvoritelja je ljubav. On razmišlja, odlučuje i djeluje iz ljubavi. Drugačije ni ne može biti jer je On sam ljubav (1. Ivanova 4,16). Samo kada to shvatimo, moći ćemo razumjeti što On govori u svo-

joj Riječi, Bibliji. Bog je iz ljubavi stvorio čovjeka na svoju sliku. Bog je iz ljubavi dao svojeg Sina kako bi grešnog čovjeka pomirio sa sobom. Bog je iz ljubavi dao čovjeku upute za život.

Njegova beskrajna ljubav razlog je zašto traži nešto od čovjeka. On mu daje okvir u kojem se ta ljubav može sačuvati. Kaže se da se u zakonima države očituje duša društva. Ista stvar je s Božjim zakonom. Zakon je odraz Njegovog bića, izraz Njegove velike brige i ljubavi jer je On ljubav.

Kad god nam Bog postavlja granice, On to čini radi našeg dobra. On nam ne želi zagorčati život, već nas želi zaštititi od loših iskustava i negativnih posljedica naših krivih odluka.

Kada Bog kaže “Ne kradi” ili “Ne ubij”, On ne želi zaštititi samo osobu koja bi mogla postati žrtvom mogjeg napada. Tu se radi i o meni. Bog me želi zaštititi da ne potonem u močvari takvih strašnih djela. Je li nam to sada jasnije? Dobro. Ovo vrijedi i za sve ostale zapovijedi. Kada se od mene traži da ne lažem, da ne činim preljub ili da ne budem zavidan, zar me Bog time ne štiti od puno nevolja?

Isto tako nam Bog želi dobro kada od nas traži da se brinemo za svoje roditelje i kada traži da poštujemo Njega, našeg nebeskog Oca. No na koji način On želi da Ga poštujemo? Ni u tome nas ne ostavlja neobaviještene. On to želi tako da ne služimo drugim bogovima (postoje i suvremeni idoli), da ne pravimo kipove bogova kojima bismo se molili, da ne izgovaramo Njegovu ime bez poštovanja i, posebno, da u dan odmora, subotu, njegujemo odnos s Njim i s ljudima oko sebe.

Sve ovo možete pročitati u Knjizi Izlaska ili 2. Moj-sijevoj 20. Božje zapovijedi su temelj sretnog života u kojem je Bog preuzeo vodstvo. Osim ovih, Bog je dao i mnoga druga životna pravila i smjernice, sve za našu dobrobit. Tijekom čitanja Biblije otkrit ćete korisne upute za mudro ponašanje i donošenje dobrih odluka. Otkrit ćete da sve što je u skladu s Bogom donosi duboki mir u duši. Božja riječ ne nudi nam uvijek najlakši put, ali ćemo se uvijek moći uhvatiti za ruku našeg nebeskog Oca koji već unaprijed zna što je najbolje za nas.

Isusu su ljudi često postavljali teška pitanja. Jednom su Ga pitali koja je zapovijed najveća. Odgovorio je tako da je deset Božjih zapovijedi sažeo u samo jednu rečenicu: “Ljubi Gospodina Boga svoga — odgovori — svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svom pameću svojom, a svoga bližnjega kao samoga sebe!” (Luka 10,27) Isto tako je rekao: “Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi.” (Ivan 14,15) Poslušnost onome što nam Bog kaže, ili neposlušnost, jasno pokazuje ljubimo li Ga ili ne. Onaj tko tvrdi da ljubi Boga, a ne vrši Njegove zapovijedi, laže (1. Ivanova, 2,4). Upravo to je presudna točka. Sva obećanja koja Bog u Bibliji upućuje čovjeku, vrijede (prema Bibliji) samo za one koji Ga ljube!

To za nas i naš duhovni rast znači da trebamo biti otvoreni za sve što nam Bog otkriva. Svako novo svjetlo koje mi Bog šalje za mene je na neki način pravo na Nebo. Pitanje koje se ovdje postavlja glasi: Što trebam promijeniti u svojem životu kako bih dobio pravo na Nebo i kako to što mi je Bog pokazao mogu provesti u svojem životu? Bog će svakoga tko Mu dopusti da

ga vodi korak po korak blagosloviti. On će mu dati snagu i osposobiti ga da u svojem životu primijeni svaku novu zraku spoznaje. Posljedica će biti dubok mir i život bez straha. Zašto? Zato što se ovdje zatvara krug ljubavi, poslušnosti i mira. “U ljubavi nema straha; naprotiv, savršena ljubav isključuje strah, jer strah pretpostavlja kaznu. A tko se boji, nije savršen u ljubavi.” (1. Ivanova 4,18)

Nemojte odbaciti ono što vam Bog nudi. Dobro pogledajte svoj dosadašnji život. Biste li neke stvari učinili drugačije kada biste imali priliku živjeti još jednom? Da, zar ne? Razmislite o tome da ćete se za dvadeset godina prisjećati vremena u kojem sada živite. Hoćete li se tada kajati ili ćete sa zahvalnošću gledati unatrag? Vaš nebeski Učitelj je spreman, ruka je ispružena, zajednički put, put bez kajanja može početi. Jeste li spremni za prvo pokusno trčanje?

8. poglavlje

Spriječiti ponavljanje bolesti

“Luđak nikada ne uči. Pametan uči na svojim pogreškama. Mudar uči na tuđim pogreškama.”

Uzrečica, nepoznat autor

Konačno je došao i taj trenutak. Stigao je dan odlaska iz bolnice. Teški dani nakon operacije su prošlost. Pacijent čezne za povratkom u svoju svakidašnjicu. Lijepo je kada je zdravlje obnovljeno, ili kada se pacijent barem nalazi na putu do zdravlja. Čovjek gotovo da je ponosan na sebe. Sve je izdržao i može biti zahvalan što je sve dobro prošlo. Možda je bilo komplikacija, ali sada se konačno vraća kući.

Odsad vrijedi: “Natrag u stari, normalni život.” Kao da se ništa nije dogodilo! Osoba kojoj je bio operiran rak pluća vratit će se cigareti, osoba koja je doživjela moždani udar ponovno će pretjerivati u stresu, osoba koja je doživjela automobilsku nesreću vratit će se alkoholu, a dijabetičar kojem je amputirana noga svojim tor-

tama sa šlagom! Jednostavno ćemo nastaviti tamo gdje smo stali... zar ne? Zvuči li vam to smiješno ili čak pomalo ludo? Nažalost, to je često prava stvarnost. Mlađić se nakon operacije vilične kosti vraća svojem nasilničkom životu. Drugi opet jedva čeka da se nakon teške infekcije podlaktice vrati prljavom konzumiranju droge, a treći je bio na operaciji podočnjaka kako bi nakon toga opet tulumario po cijele noći.

Je li to istinsko ozdravljenje? Može li se strašno iskustvo bolesti i mukotrpan povratak zdravlja tako jednostavno zaboraviti na toj brznoj cesti u ponovnu nesreću? Je li zadaća nas liječnika samo u tome da nekoga ponovno osposobimo za rad? Besmislenost takve medicine koja se bavi samo posljedicama bolesti, a ne i njihovim uzrocima, najviše se pokazuje u vrijeme rata. "Vojska" liječnika i medicinskih sestara brine se za ranjene vojnike, što je samo po sebi dobro. Ali koji je krajnji cilj tog liječenja? Cilj je što prije i što bolje "pokrpati" mladog vojnika kako bi se ponovno mogao boriti i ubijati. Zaliječiti kako bi zadavao rane, zaliječiti kako bi opet ubrzo bio ranjen.

To ne može biti smisao liječenja jer liječiti znači puno više od toga. Medicina koja se bavi obnavljanjem ili saniranjem mora ići ruku pod ruku s preventivom, sa sprečavanjem bolesti. Tek kada postigne da se bolest više ne ponavlja i kada je zdravlje dugoročno osigurano, medicina ima smisla. Sprečavanje bolesti jednako je važno kao i njezino liječenje. Liječnik ne smije samo liječiti bolest, već mora pomoći i da se ona ne pojavi.

Bilo bi uputno da pacijent sa svojim liječnikom razgovara o tome kako da izbjegne ponovnu pojavu bole-

sti, a za to je potrebno znati i razumjeti što pogoduje povratku bolesti. Ovo je važno imati na umu kako bi se izbjegli određeni zdravstveni problemi i povratak bolesti.

Postoji nekoliko konkretnih stvari kojih se pacijent u budućnosti treba pridržavati. Možda će se morati odviknuti od nekih duboko ukorijenjenih navika. To mogu biti stvari koje čovjek dosad nije uopće smatrao problematičnima jer nije bio svjestan opasnosti, ali najčešće se radi o navikama za koje je čovjek i te kako svjestan da su loše. Ali svejedno je živio u uvjerenju da si to može priuštiti. Mladi organizam može podnijeti puno toga i zbog toga može dosta dugo živjeti “na rezervi”. Tijekom tog vremena čini se kao da mu takav način života ne donosi nikakve posljedice. Ali kad-tad dođe do kritične točke. Ostatak je povijest, povijest bolesti negdje u nekom velikom, prašnjavom bolničkom arhivu.

Nakon operacije pacijent treba dobro razumjeti sljedeću činjenicu: ako je neki organ ili sustav u organizmu bio pogođen bolešću, smanjuje se njegova granica opterećenja. To znači da će se, ako oboljela osoba ne promijeni svoj dosadašnji način života, iduće otkazivanje tog organa ili sustava dogoditi puno brže nego prvi put.

Zbog toga svaki pacijent nakon izlaska iz bolnice mora donijeti vrlo važnu odluku. Može izabrati jednu od dvije mogućnosti, dva puta: put koji vodi natrag u stari način života s posljedicom ponovnog povratka u bolnicu, ili put na kojem će morati ostaviti sve navike koje štete zdravlju i na kojem će morati uložiti sve u novi, zdrav način života. Što biste mu vi savjetovali?

Nadalje, kako bismo poduprli proces potpunog ozdravljenja i izbjegli povratak bolesti, potrebno je redovito ići na kontrolu. Ovi pregledi trebaju utvrditi kako se pacijent snašao i kako se osjeća u svojoj svakidašnjici, i javljaju li se kakvi problemi. To povećava izgleda da se, čim se primijete prvi znaci bilo kakvih zdravstvenih problema, odmah nešto učini. Tijekom ovih pregleda pacijent ima mogućnost dobiti odgovore na svoja pitanja, može biti liječen na pravi način ako dođe do bilo kakvih komplikacija i može se lakše i bolje ocijeniti odvijanje terapije ili liječenje.

Pacijentima se često savjetuje da se s vremena na vrijeme jave i kada je bolest već odavno prošla. Zašto je takvo što uopće potrebno? Pa sada više nije potrebno ništa liječiti! To je točno, ali je sada došlo vrijeme kada bolest treba sprečavati. Informiranje, motiviranje i savjetovanje pacijenta da živi zdravim načinom života važne su zadaće koje liječnik ne smije nikada zapustiti. Medicina je najučinkovitija ako se bavi sprečavanjem bolesti s jedne, i liječenjem s druge strane.

Umijeće liječnika sastoji se u otkrivanju bolesti u najranijem stadiju kada oboljela osoba ima najviše izgleda za ozdravljenje. Ali najbolji je onaj liječnik koji odvaja vrijeme kako bi svoje pacijente savjetovao da žive zdravim načinom života, kako bi na taj način izbjegli pojavljivanje bolesti. To je istinsko umijeće.

Uspješno živjeti u vjeri

“Radeći tako, sigurno nećete nigda pasti.”

(2. Petrova 1,10)

Složili smo se s tim da pacijent nakon preboljele bolesti treba dobro razmisliti kako da u budućnosti izbjegne ponovnu pojavu bolesti. Ono što vrijedi za tijelo, vrijedi i za duh. Svatko treba znati što da radi kako svoj život ne bi stalno iznova dovodio u opasnost. Onaj tko se ne želi vratiti svojem starom i štetnom načinu života i onaj tko razmišlja, treba izgraditi trajne i učinkovite mehanizme obrane protiv ovih opasnosti. U suprotnom će ga rutina i okolnosti jednostavno i lagano odvesti natrag u stari način života.

Baš kao što je računalo bez odgovarajućeg programa nezaštićeno od napada izvana, tako i nama stalno prijete situacije kojima nismo u stanju vladati. Bezbrojni virusi i trojanski konji ne postoje samo na internetu, već i u našoj svakidašnjici. Ako nas zateknu nespremljene, mogu nam nanijeti veliku štetu. Često se naš sustav zbog ovih smetnji pokvari, baš kao i kod računala, a ponekad se čak i potpuno sruši.

Opasnost da čovjek izgubi Boga iz vida stvarna je i ne smije se podcjenjivati. Mnogi ljudi koji su se nekada zanimali za vjeru, razočarali su se jer više nisu mogli vidjeti nikakve trajne promjene. Vjera se pretvorila u zamornu religiju koja nije dopirala do srca. Takvi ljudi nisu tražili samo novu životnu filozofiju, već novi život. Ali njihov život nije u stvarnosti bio potpuno promijenjen. Krenuli su drugim putem, dalje od tobožnje suhe teorije i krutosti kršćanstva.

Puno čimbenika utječe na to da vjera prestaje trajno i snažno vršiti utjecaj na čovjekov život i počinje polagano kržljati. Koji su to kamenovi spoticanja i koja to užad čovjeka sputava da ne dođe do prave obnove? Često su to ljudi koji usprkos divnim riječima i kršćanskom opredjeljenju ne žive pravim životom kršćanina. Tako oni svojim ponašanjem niječu snagu Evanđelja.

Ali ovdje postoje i drugi problemi. Želja nekih ljudi da budu ispunjeni vjerom ugasi se kada čuju suhu i neljubaznu predaju istine koja se nalazi u Svetome pismu. Životni stavovi i razmišljanja koji se kose s uobičajenim životom nisu od velike koristi kada se želi doprijeti do čovjekovog srca.

No ljudi se odvajaju od Boga najčešće zbog druga dva razloga: to su jako dobri i jako loši trenuci u životu. Da, stvarno! Kada nekome sve ide glatko, on često zaboravi koliko mu je Bog potreban. Sreća i uspjeh u čovjeku pobuđuje lažni osjećaj da ga nitko ne može povrijediti. A tu je i određena doza precijenjenosti. Čovjek si počinje uobražavati i misliti da vlada apsolutno svime. Svijest da je odgovoran pred višom silom gotovo da i ne postoji. To je za naše "ja" dobar osjećaj, ali je općenito vrlo razoran.

Činjenica je da se stvarnost može vrlo brzo promijeniti. Svaki val uspjeha dolazi do obale na kojem se lomi. Ponekad se valovi razbijaju o čvrste stijene, a to boli. Što je udarac jači, to se čovjek bolje sjeti Boga. Odjednom mu je Bog potreban da sve popravi. Ovakvi se ljudi prema Bogu odnose kao prema amajliji koju nose oko vrata kada prolaze kroz teške životne trenutke. Kada netko živi na ovaj način, ne može očekivati

mного od vjere i odnosa s Bogom. U duhovnom rastu dolazi do zastoja.

Drugi čimbenik koji čovjeka može navesti da se udalji od Boga jesu teški životni trenuci. Mnogi ljudi misle da je Bog neka vrsta socijalne službe koja mora zadovoljiti sve zahtjeve i potrebe onih koji joj se obrate. Za druge je Bog dobri starac sa sijedom kosom, koji je tako sretan da Ga barem netko uzima za ozbiljno da onog trenutka kad Mu se obrati, čarolijom otklanja sve njegove probleme. Kao da je Bog duh u boci kojeg se laganim protresanjem boce može pozvati da izađe iz nje i koji na zapovijed izvršava sve naše želje. Ali čim se pojave prve životne poteškoće, ovi ljudi se odjednom strašno razočaraju u Boga, teško Ga optužuju i ljutito se udaljavaju od Njega.

Teška stvarnost često nas navodi na razmišljanje. Svuda oko nas ima strašno puno jada i nepravde. Mnogi ljudi ne mogu razumjeti kako to da je svijet takav kakav jest, kada postoji Bog koji je ljubav. Zašto Bog to dopušta? Budući da se ovo pitanje postavlja uvijek iznova, sada ćemo se njime ukratko pozabaviti. Postavit ćemo neka pitanja, a onda ćemo u Bibliji potražiti odgovore na njih.

Prvo pitanje glasi: Kada je grijeh uništio onaj iskonski sklad, je li Bog jednostavno ignorirao ovo novo stanje? Nije! Bog je donio tešku odluku kojom je čovjeka htio izvući iz gliba u kojem se našao: "Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni." (Ivan 3,16) Bog nije prepustio svijet njegovoj kobi. On svakoj osobi daje priliku za vječni život u uvje-

tima koje je stvorio na početku povijesti svijeta i čovječanstva.

Drugo pitanje glasi: Je li se Bog, kada je provodio plan spasenja, štedio? Je li prošao kroz ovaj svijet bez rana? Samo kratak pogled na Isusov život i Njegovu smrt na Golgoti daju jasan odgovor: "Nije." Ovo je vrlo važna činjenica. Biblija govori o tome da je Božji Sin morao podnijeti neizrecive muke i ponižavanje kako bi mogao provesti Božji plan spasenja: "Ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu." (Filipljanima 2,8) Pad u grijeh nije donio samo grijeh na ovaj svijet. Sa sobom je donio i nova pravila igre. Sam Isus je rekao da je Sotona postao knezom ovog svijeta (Ivan 12,31). Ali Isus će svojom smrću pobijediti smrt: "Sad, budući da djeca imaju zajedničku krv i meso, jednako i sam postade sudionik u tome da smrću uništi onoga koji ima vlast nad smrću, to jest đavla." (Hebrejima 2,14)

Ako se sâm Bog nije štedio, ako Isus nije za sebe tražio život bez patnje na ovom planetu, zašto onda mi ne možemo prihvatiti činjenicu da ćemo imati problema u životu?

Je li pravedno da Bogu pripisujemo odgovornost za patnje za koje On nije kriv, koji je u Isusu učinio sve da bi ljudima ponudio budućnost u kojoj neće biti patnji ni muka?

Mogli bismo Mu predbacivati da nas je ostavio da umremo i zauvijek nestanemo u svijetu punom bolnica, sirotišta, zatvora i groblja. Ali upravo to On neće učiniti. On će promijeniti strašna pravila igre koja je donio grijeh. Doći će do najveće promjene svih vremena, do

novog poretka svemirskih razmjera. U Bibliji je najljepša vijest da se sâm Bog za to zalaže. On je to obećao. U idućem ćemo poglavlju pobliže razmotriti ovu zadivljujuću činjenicu.

No vratimo se sada na naše ranije razmišljanje. Pitali smo se u čemu i gdje se nalaze opasnosti i zamke koje dovode do duhovnog pada i povratka u staru duhovnu pustinju. Nakon toga smo utvrdili da ima dovoljno razloga zbog kojih treba doći do promjene u duhovnom životu. Sada se postavlja još jedno pitanje: Može li biti i drugačije? Kako je moguće biti pobjednik u duhovnom životu? Postoje odgovori na ova pitanja. Ako želimo duhovno stalno rasti, moramo biti svjesni da postoji samo jedan put, samo jedan ključ uspjeha. To je jednostavno i ujedno neizbježno. Kao i u svemu ostalom u životu pravog kršćanina, radi se o živom, trajnom odnosu s Isusom!

Je li to sve? Jest. Zar crkva, teologija, dobra djela i izbjegavanje grijeha ne stoje na prvom mjestu? Ne! Iako su ove, kao i mnoge druge stvari, važni i neizbježni elementi u životu kršćanina, one nisu najvažnije. Naš pogled treba stalno, dan za danom, u svim situacijama i u svim pitanjima biti usmjeren na Isusa. To je ključ uspjeha! Isus je rekao: “Jer bez mene ne možete ništa učiniti.” (Ivan 15,5) Sve druge dobre, važne i neizbježne stvari plodovi su takvog odnosa. Ovakav odnos jamči utjecaj koji će nas korak po korak mijenjati i koji će dovesti do svih drugih velikih rezultata u našem životu. U Bibliji piše: “Naprotiv, plod su Duha: ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota, vjernost, krotkost, uzdržljivost.” (Galaćanima 5,22) Počnimo crpsti snagu iz ovog

izvora i uvijek iznova svjesno se prepuštajmo djelovanju tog nebeskog utjecaja koji nas mijenja i izgrađuje.

Ako to stvarno ima središnje mjesto, onda bi bilo dobro vidjeti i kako to funkcionira. Kako je moguće imati vezu s nekim koga ne vidimo? Jedan od načina je svjesno odvajanje vremena za izgradnju zajedništva s Isusom. Svaka veza, ako se ne ulaže u nju, osuđena je na propast. To isto vrijedi za odnos s našim nebeskim Ocem. U sljedećem biblijskom retku nalazimo važan savjet: “Bez prestanka molite!” (1. Solunjanima 5,17)

Provoditi vrijeme s Bogom vrlo je zanimljivo iskustvo. Zamislite, razgovarate sa svemogućim i najvišim Bićem! To je izravna veza s najmoćnijim Bićem u cijelom svemiru! Biblija kaže da se iskreno upućene molitve uvijek uslišavaju. Bog je obećao: “Prije nego me zovete, ja ću im se odazvat; još će govoriti, a ja ću ih već uslišiti.” (Izaija 65,24) Isus je rekao: “Ma što me zamolili u moje ime, ja ću to učiniti.” (Ivan 14,14) Ali naše molitve moraju biti u skladu s Božjom voljom. To se jasno vidi iz tekstova koji govore o molitvi.

Gdje pronaći mirno vrijeme za molitvu i razgovor s Bogom? Na mjestu gdje vam nitko neće smetati. Tu Bog može utjecati na naše misli i osjećaje. Miran kutak u kući jednako je dobar kao i mirno mjesto u prirodi. Ovdje čovjek može otvoriti svoje srce i svojem nebeskom Ocu iznijeti sve brige i probleme. Na taj način s Bogom možemo dijeliti svoje sretne i lijepe trenutke. Na tom mirnom mjestu možemo moliti Boga za oprost svojih grijeha, kao i za snagu koja će promijeniti naš život.

Ne postoji ništa što ne možemo povjeriti Bogu. Nijedan problem nije prekompliciran za Sveznajućeg i ni-

jedna situacija nije preteška za Svemogućeg. Nijedan grijeh, nijedna duboko ukorijenjena karakterna osobina nije toliko žilava a da je uz Njegovu pomoć ne bismo mogli promijeniti. S Bogom se možemo smijati, plakati, prepirati se i šutjeti, a nakon toga ćemo osjećati još veću potrebu da Mu budemo zahvalni iz sveg srca.

Onaj tko u molitvi otvara Bibliju i u njoj traži odgovore, na njezinim će stranicama naći odgovore, savjete i pomoć. Neke teme bit će više teološke, druge će pak više poučavati na primjeru života drugih ljudi. Čitat ćete o ljudima koji su se odvojili od Boga i koji su zbog toga doživjeli veliki neuspjeh, ali i o ljudima koji su imali snažnu vjeru u Boga i zbog toga postali veliki pobjednici.

No Biblija je prije svega Božje pismo upućeno nama ljudima. U njoj sve više i više upoznajemo Boga kao svojeg osobnog Spasitelja. Počinjemo razumijevati kako je On živio i djelovao na ovom svijetu.

Što se više bavimo Njegovim životom, ljepota Evanđelja postaje nam sve jasnija. Onome tko čita o Isusu, tko razmišlja o Njegovom životu i tko Ga traži u molitvi, Isus će postati Prijatelj i Pomoćnik.

S vremenom ćemo naučiti razlikovati Isusov glas od buke našeg vremena. Kako bi ovo objasnio, Isus je upotrijebio lijepu ilustraciju: “Moje ovce slušaju glas moj. Ja ih poznajem i one idu za mnom. Ja im dajem vječni život.” (Ivan 10,27) Božja volja pokazuje se na različite načine. Nekad jedan biblijski redak ili tekst nosi jasan odgovor na neko važno pitanje. Ponekad trebamo u molitvi duže vrijeme tražiti odgovor za neki posebni problem, što nas ne bi trebalo obeshrabriti. Neumorno tra-

ženje i čekanje u vjeri na Božje odgovore važan je način na koji nas Bog vodi. U takvim se trenucima produbljuje veza između čovjeka i Boga, otkriva nam se Njegova volja i mi dolazimo u stanje u kojem smo spremni doživjeti Njegovo vodstvo.

Naravno, i dobar savjet ili uputa neke druge vjerne osobe može biti od velike pomoći i koristi. Ali svako mišljenje ili svaki teološki argument treba provjeravati na temelju Biblije. Dobra kršćanska literatura također nam može pomoći da shvatimo neku doktrinarnu temu. Sljedeći biblijski redak upućuje nas na mjerilo prema kojem trebamo prosuđivati različita mišljenja: “Ako tvrdimo da smo u zajedništvu s njim, a živimo u tami, lažemo i ne postupamo prema istini. Ali ako u svjetlu živimo kao što je on u svjetlu, u zajednici smo jedan s drugim...” (1. Ivanova 1,6)

Druga vrlo važna točka za naš duhovni rast jesu iskustva koja ćemo doživjeti na našem putu s Bogom. Osobno iskustvo s Bogom vrlo je važno. Ono nas zbližava s Njim. Onaj tko razgovara s ljudima koji već duže vrijeme žive s Bogom, primijetit će da njihova vjera nije dogmatska i da se temelji na osobnim, stvarnim iskustvima s Bogom.

Kada čitamo Bibliju, brzo ćemo otkriti kako je Bog u prošlosti vodio ljude i kako su oni doživjeli iskustva koja su učvrstila njihovu vjeru. Iskustva ovih ljudi mogu biti nadahnuće i pomoć u prilikama u kojima se mi danas nalazimo. To je razlog zašto se u Bibliji nalazi toliko zapisa o raznim ljudima i njihovim doživljajima. Oni nas potiču da i sami izgradimo vjeru i doživimo osobna iskustva s Bogom.

U životu vjerne osobe ne postoje samo trenuci duhovnog rasta. Mogu doći i padovi. Čovjek je sklon ponavljanju pogrešaka. Često vrlo teško uči iz svojih pogrešaka. Što, dakle, možemo učiniti kada shvatimo da opet robujemo svojim starim navikama? To je kao kada se na već operiranom dijelu tijela ponovno počinju pojavljivati isti problemi. Čak i kada se čini da je bolest već odavno pobijeđena, ponovna pojava bolova tjera čovjeka da još jednom ode k liječniku. U tom je slučaju najbolje što prije početi s liječenjem. Tako i mi trebamo Bogu priznati svoje grijehе i moliti Ga za Njegovu milost koja oprašta i koja nas čisti od naših grijehа. Možemo biti sigurni da će nam Bog oprostiti. “Dječice moja, ovo vam pišem da ne počinite grijehа. Ali ako tko i poćini grijeh, imamo zagovornika kod Oca: Isusa Krista, pravednika. On je ųrtva pomirnica za naše grijehе; ne samo za naše nego za grijehе svega svijeta.” (1. Ivanova 2,1.2)

Osoba koja je obraćena, ispunjena je sigurnošću u Boųju neiscrpnu milost, u milost Oca koji je vodi svaki dan i koji joj daje sve što joj je potrebno kako bi ųivjela ųivotom pobjednika.

Ako se jednog dana zapitate isplati li se i nadalje vjerovati u Boga, razmislite o onome što su rekli Isusovi ućenici. Mnogi ljudi koji su poćeli slijediti Isusa, s vremenom su Ga napustili. Istina koju su ćuli od Njega postala im je preteška. Bila im je previše britka, previše istinita, previše izazovna. Na poćetku, kada je Isus bio popularan u njihovim selima i gradovima, oni su Ga oduševljeno pratili. Spektakularna ozdravljenja bolesnih i opsjednutih, kao i ćuda kada je nahranio tisuće ljudi,

oduševila su ih. Ali kada su Ga trebali priznati kao svojeg Boga, okrenuli su se protiv Njega.

U ovoj je situaciji morao odlučiti svatko za sebe. Zato je Isus pitao svoje učenike: “Zar ćete i vi otići?” Ono što je Petar odgovorio u ime svih učenika, uvijek iznova ostavlja dubok dojam na one koji čitaju njegov odgovor: “Gospodine, komu ćemo otići? — odgovori mu Šimun Petar. — Ti imaš riječi vječnoga života.” (Ivan 6,68.69)

9. poglavlje

Mora li biti bolesti?

**“Sretan je onaj tko zna kada treba
slomiti odnose prije nego oni njega slome.”**

Franz Liszt (mađarsko-njemački skladatelj)

Čovjek je krhko biće. Samo jedna mala smetnja može imati kobne posljedice. Utjecaji okoliša, posljedice nesreća, naslijeđene slabosti i način života igraju važnu ulogu u čovjekovom zdravlju. Ovo posljednje posebno je važno. Dok su s jedne strane nezdrave navike suvremene civilizacije uzrok brojnih bolesti, s druge strane je upravo to područje našeg života na kojem možemo učiniti najviše za svoje zdravlje.

U posljednjim je desetljećima medicina doživjela veliki napredak. Danas nam na raspolaganju stoje metode liječenja o kojima prije samo stotinu godina ljudi nisu mogli ni sanjati. Tome su uvelike pridonijela istraživanja na području medicine. Znanstvena istraživanja u različitim disciplinama usmjerena su na proučavanje procesa koji se odvijaju u zdravom tijelu. Rezultat je razumijevanje nastanka bolesti i smetnji koje se mogu pojaviti.

Mnogo toga što se dugo smatralo standardnim načinom liječenja određene vrste bolesti odbačeno je zbog ovih novih spoznaja i zamijenjeno boljim tehnikama. Korak po korak liječenje mnogih bolesti je poboljšano. Tako su neke bolesti koje su prije smatrane neizlječivima, danas izlječive.

S druge strane, danas postoje mnoge bolesti koje se još uvijek ne mogu uspješno liječiti. Kada bismo htjeli nabrojiti bolesti za koje danas postoji samo terapija simptoma, ali nema potpunog izlječenja, napisali bismo nekoliko knjiga. To je tragedija medicine, naličje njezinog napretka. Najčešće uzroke smrti zapadnog svijeta, rak i bolesti srčano-žilnog sustava, današnja medicina još uvijek nije uspjela staviti pod potpuni nadzor.

Razlog zašto često ne uspijevamo u potpunosti pobijediti bolest ne leži samo u našoj glavi, u našem razumijevanju kako povratiti zdravlje. Većina ljudi razmišlja u kategorijama “oboljeti” i “ozdraviti”. Kada razmišljamo na taj način, tada se prema medicini stavljamo u pasivni položaj. Ljudi misle da bi zdravstveni sustav, za koji svatko od nas odvaja novčana sredstva, trebao imati spremno rješenje za svaku poremećenu tjelesnu funkciju. Ali to je za medicinu nemoguće jer u većini slučajeva ona samo može ublažiti određene smetnje, ali ih ne može povratiti u njihovo prvotno stanje. Na neki je način to iskrivljeno razumijevanje medicine i opravdano, jer medicina često težište stavlja na liječenje, a ne na sprečavanje bolesti.

Liječnici, kao i sve druge stručne medicinske osobe, više bi se trebali baviti sprečavanjem bolesti. Preventivna medicina je najbolja vrsta liječenja zato što je cjelo-

kupno znanstveno i praktično znanje usmjereno na to da se ne poremete sustavi u organizmu.

Gotovo da se o svakom visokosofisticiranom tehničkom uređaju brinemo bolje nego o vlastitom tijelu, iako je tijelo puno složenije od stroja. Pokvareni dijelovi uređaja i strojeva mogu se jednostavno zamijeniti novim dijelovima, dok se to kod čovjeka može provesti uz vrlo veliki rizik. Sustavno održavanje koje je u području visoke tehnologije razumljivo samo po sebi, gotovo da i ne postoji kada je riječ o ljudskom zdravlju.

Uzmimo kao primjer inženjera koji radi u kontrolnom centru atomske elektrane. On je odgovoran za rješavanje smetnji i problema koji nastaju kako bi se izbjegla eventualna atomska katastrofa. Zna da u slučaju potrebe mora na vrijeme djelovati kako ne bi došlo do lančane reakcije koja bi uništila cijelu elektranu. Ali taj isti čovjek sjedi na svojem radnom mjestu s previše kilograma, premalo odmora, jede premasnu i preslatku hranu, već duže vremena ne bavi se nikakvim sportom, a svoja pluća puni dimom umjesto svježim zrakom. Reaktor se nalazi u najboljim rukama, ali ne i tijelo ovog inženjera.

Inženjer je dosad na sebi primijetio sve moguće znakove uzbune: povišeni krvni tlak, povišenu razinu masnoća u krvi, probleme s probavom, kronični umor, povišeni šećer u krvi, stalni kašalj, nedostatak zraka, s vremena na vrijeme pritisak u prsnom košu, stres, stanja straha, glavobolju, bolove u leđima, depresivna stanja, poremećaj sna, povećanu tjelesnu težinu. Što on radi? Što poduzima na prve znakove svojih problema i teškoća kako bi zaustavio daljnja oštećenja? Mijenja li nešto

kako bi čimbenike smetnji stavio pod nadzor? Ne! Umjesto toga, uzima sve moguće tablete kako bi ublažio simptome. Na taj način potiskuje pozive u pomoć koje šalje njegovo tijelo. To je kao kada bi ovaj naš inženjer crvenu lampicu na kontrolnom zaslonu jednostavno prekrio krpom i time bio zadovoljan, jer sada više ne vidi crveno svjetlo koje upozorava na opasnost. I tako čini sve dok nešto ne eksplodira. Naravno da on to ne bi učinio, barem ne s tehnikom za koju je odgovoran; ali sa sobom i te kako čini.

To ne bi smio biti način na koji se čovjek odnosi prema vlastitom tijelu. Računati na to da će medicina riješiti sve moguće probleme vrlo je opasno, jer ima jako puno toga što mi medicinari ne možemo trajno ukloniti ili izliječiti. Uvijek je iznova žalosno promatrati pacijente čija očekivanja ne mogu biti ispunjena jer nisu realistična.

Iz toga proizlazi da je jedina razumna strategija dobro paziti na zdravlje, to jedino dragocjeno blago koje čovjek posjeduje. Imamo samo jedno tijelo i o njemu se trebamo što bolje brinuti. U vrijeme kada nam postaje sve jasnije da postoji samo jedan planet na kojem možemo živjeti i da ga stoga moramo dobro čuvati, izgleda da se to isto shvaćanje s obzirom na naše tijelo razvija puno sporije.

Važno je održavati vlastito zdravlje. To ujedno znači da svatko sam stoji pred određenim izazovom. Moglo bi se reći da je svatko sam svoj liječnik zato što je na neki način odgovoran za svoje dobro ili loše tjelesno zdravlje. Odnos prema vlastitom tijelu presudan je čimbenik kada se radi o duljini zdravlja. Moram biti svje-

stan činjenice da moj životni cilj određuje put mojem zdravlja. Kada toga postanemo svjesni, trebamo nešto poduzeti čime ćemo pridonijeti svojem zdravlju. Ali pozor! Ovdje se krije zamka. Možemo pomisliti da je dovoljno ako s vremena na vrijeme učinimo nešto za svoje zdravlje. Ljudi se često u nečemu žele popraviti bez temeljite promjene. Jedino što poduzimaju jest da žive “svjesnije”. Ovakve nakane su poput tigra bez zubi, i zovu se “od sutra” i “trebao bih”. No iskustvo pokazuje da navike uništavaju ovakve nakane. Svaki puta kada se za nešto nanovo odlučujemo, znatno se povećava mogućnost da ćemo odlučiti krivo te na kraju postizemo neznatne promjene koje nemaju gotovo nikakvog učinka na poboljšanje zdravlja. Zbog toga se nešto mora promijeniti dubinski i trajno, što će imati jasan utjecaj na naš svakidašnji život. Novoj promjeni trebamo prilagoditi svoj dnevni raspored aktivnosti. Zato wellness vikendi, aktivni godišnji odmor ili odlazak u toplice nisu rješenje, iako ovi sadržaji mogu biti dobar poticaj tijelu.

Vjerojatno je najvažniji pojam u preventivnoj medicini “način života”. Tu se radi o našim navikama i na koji način one utječu na naše zdravlje. Unapređenje zdravlja stvar je promjene ponašanja. Samo kada prestanemo sa štetnim navikama, oslobađamo mjesto za nove, dobre navike koje će poticati zdravlje.

Hoće li te nove navike na prvi pogled biti privlačne ili ne, posve je drugo pitanje. Za onoga tko je naviknut na to da se nikada ne mora ničega odreći, ovo baš ne zvuči zabavno. Ne mogu poreći činjenicu da je obično puno jednostavnije zadovoljiti svaku želju, svaku sklonost i svaki nagon, nego ih potisnuti. Ali kada se liječnik

mora suočiti s posljedicama ovakvog raspuštenog i neurednog života, tada mora itekako pobuditi sumnju u dobrobit ovakvog načina života.

Na prvi se pogled čini da je život bez odricanja jamstvo za neograničenu slobodu. Ali na drugoj strani medalje nalaze se manje sjajni rezultati ovakvog života. Ono što smo očekivali nije u skladu s onim što život donosi sa sobom. Slike koje su na početku bile pune šarenila i boja, s vremenom prelaze u sivo-crne tonove i grube poteze. Tako se mnogi ljudi koji nikada nisu razmišljali o posljedicama svojeg načina života, sada pitaju je li to bilo toga vrijedno.

Odluke se uvijek ocjenjuju u svjetlu njihovih posljedica. Što pušač koji je u svojem društvu bio tako opušten danas kaže o svojoj bolesti koja se zove pušačka noga? Što mladić koji je na zabavama mogao popiti više od svih danas kaže na svoja oboljela jetra? Što kaže četrdeset kilograma pretežak zagovornik fast-fooda? Što osoba koja stalno jede slatkiše kaže o svojem dijabetesu? Što kaže ovisnik o svojoj nekontroliranoj potrebi za drogom? Vjerojatno naslućujete da će ovi ljudi reći da se to nije isplatilo.

To znači da se ne radi uvijek o rasonodi. A to opet ne znači da se zdrav način života s jedne, i rasonoda i opuštenost s druge strane, međusobno isključuju. Baš naprotiv! Tek kada je čovjek zdrav, on može stvarno uživati u svim životnim područjima. Zadovoljstvo je vrlo važan osjećaj. Zadovoljstvo i sreća važni su uvjeti za trajno zdravlje. U tom je smislu “užitak bez kajanja” sigurno prava odluka. Život ispunjen zadovoljstvom i bez kajanja je cilj i, na neki način, posebno umijeće.

Ako čovjek želi sačuvati zdravlje, tu svoju namjeru mora postaviti na čvrst temelj. Pritom je važno izbjeći neravnotežu koja nastaje zbog precjenjivanja ili zanemarivanja određenih područja.

Najvažniji čimbenici ovakvog načina života jesu: a) prehrana, b) jačanje tijela i duše, c) spavanje i odmara- nje, d) čista voda, zrak i sunce, e) umjerenost i ravnoteža u životu, i f) stabilne veze s ljudima oko nas i s Bogom.

Ništa od ovoga nije skupo niti zahtijeva velika ula- ganja. Sve nam je na raspolaganju: to trebamo samo is- koristiti. Moramo razumjeti kakav se potencijal nalazi u ovim čimbenicima i u životu postaviti prioritete kako bismo iz njih izvukli najveću korist. Ovo možete gle- dati i kao investiciju u dulji život i bolju kvalitetu života.

S druge ćete strane, ako budete živjeli ovakvim ži- votom, uštedjeti. Uštedjet ćete svoje vrijeme i novac. Vrijeme ćete uštedjeti zato što nezdrav način života prije ili poslije dovodi do zdravstvenih problema. Ovo sa so- bom opet donosi odlazak k liječniku, pretrage i liječe- nje, kao i vrijeme koje će čovjek eventualno morati pro- vesti u bolnici. Kad nas pogode ovakve neugodnosti, one postaju velika smetnja aktivnostima u obvezama pretr- panoj svakidašnjici.

Mnogi marljivi ljudi godinama unaprijed vesele se nadolazećoj mirovini kako bi onda konačno imali vre- mena za sebe. Žele konačno planirati svoj dan bez priti- saka i obveza koje sa sobom donosi aktivni radni dan. Raduju se hobiju ili putovanjima. Zato uopće nije ugo- dno kada se odjednom pojave posljedice dugogodišnjeg zanemarivanja zdravlja, kada dani nisu ispunjeni uži- vanjem u hobiju nego posjetima liječnicima i kada umje-

sto putovanja na egzotična mjesta moraju odlaziti u bolnicu.

Zdrav način života štedi i vaš novac. To se, naravno, odnosi na izdatke za lijekove i različita liječenja. Zbog sve opterećenijeg sustava zdravstvenog osiguranja, pacijenti danas moraju izdvajati sve više i više novca za lijekove i liječenje. Izdaci za lijekove uvelike opterećuju proračun većine starijih ljudi.

Onaj tko odluči živjeti zdravim načinom života, uskoro će primijetiti da ima manje dnevnih troškova. Činjenica je da su mnoge nezdrave stvari skupe. Cigarete, alkohol, slatkiši, gotova hrana, čips, sokovi, sladoled i ostala hrana koju valja izbjegavati mogu se zamijeniti čistom vodom i zdravom hranom i tako se može itekako uštedjeti. Pokušajte jednom staviti na papir koliko novca mjesečno trošite za gore navedene stvari. Vjerojatno ćete se začuditi kada shvatite koliko novca dajete za užitke koji su, doduše, ukusni vašem nepcu, ali koji štete ostatku vašeg tijela.

Osim toga, argumenti za zdrav način života su logični. Ako čovjeka promatramo kao cjelinu, onda samo način života koji zadovoljava sve potrebe ima smisla. Tako “užitak bez kajanja” znači razumijevanje zdravlja u njegovoj potpunosti.

Na raspolaganju nam stoje mnoga prirodna sredstva koja će nam pomoći da izbjegnemo bolesti i koja će unaprijediti naše zdravlje. Iscrpnija rasprava zahtijevala bi puno opširniju knjigu. Zato ću sada opisati samo neke temeljne aspekte koji će bolje pojasniti ovu temu.

Prehrana, ili bolje reći kriva prehrana jedan je od najvećih problema našeg društva. Tu se ne radi samo o

tome da ljudi nemaju dovoljno znanja o tome što je dobro, a što loše za njihovo zdravlje. Većina ljudi krivo se hrani zato što im je takva hrana ukusna. Na ovakvu hranu navikavaju se već tijekom djetinjstva. Tako se mnoga djeca naviknu na nezdravu hranu. A budući da su naučena na slatko i masno, uvijek iznova im se pušta da jedu takvu vrstu hrane. Ako ih se počne učiti da jedu zdravu hranu, mijenjat će se i njihov ukus. To je doista začuđujuće. Tako će ponovno moći uživati u pravom okusu prirodnih namirnica.

Idealna je ona prehrana u kojoj prevladava voće, povrće i žitarice punog zrna. Orašasti plodovi i biljno, nezasićeno ulje nadopunjuju ovakvu prehranu. Uporabu namirnica životinjskog podrijetla trebalo bi smanjiti i zamijeniti biljnim alternativama. Ovakva zdrava hrana puna različitih okusa omogućuje dovod maksimalne energije organizmu uz minimalno opterećenje. Mnogobrojna istraživanja potvrđuju da je ovakva prehrana ujedno zaštita protiv raka, kao i bolesti srca i krvnih žila.

Za tijelo nije samo dovoljno da mu se daje energija, već i da se ona koristi na prikladan način. Zato je kretanje vrlo važan čimbenik zdravog načina života. Ljudskom organizmu je potrebno kretanje koje jača njegove strukture. Mnogi ljudi to zaboravljaju zbog stresa kojem su izloženi iz dana u dan. Nekoliko puta tjedno krvotok bi barem na pola sata trebalo ubrzati žustrim kretanjem ili bavljenjem nekim sportom. Pozitivan učinak ovakve tjelovježbe pokazat će se i poslije kada tijelo bude mirovalo.

Vježbanje djeluje blagotvorno na mnoge tjelesne funkcije, a pozitivni učinci osim na tijelo, odražavaju

se i na psihi čovjeka jer se zahvaljujući kretanju pojačava osjećaj sreće i dobrog raspoloženja.

U vezi s ovim važno je spomenuti da rad također pridonosi jačanju tijela i duha. Ono što se događa za vrijeme rada na otvorenom danas nedostaje mnogim uredskim poslovima jer im nedostaje tjelesna aktivnost. Mnogi se poslovi obavljaju samo intelektualno. Ako i vi imate takav posao, onda ovaj nedostatak morate nadoknaditi slobodnim aktivnostima u prirodi.

Osim jačanja tijela, fizički rad, sport, hodanje i ostale aktivnosti u prirodi imaju još jednu prednost — za to vrijeme boravimo na svježem zraku bogatom kisikom i sunčevim svjetlom. Naravno, pritom je važno izbjegavati UV-zračenje i ekstremne temperature. Ljudskom tijelu i psihi potrebno je sunčevo svjetlo i čist zrak. Odgovarajuća stručna literatura može vam i u ovome dati više informacija.

Odmor je prijeko potrebna nadopuna aktivnostima. Odmor u obliku dovoljnog i nesmetanog sna, kao i stanke za vrijeme rada prijeko su potrebni kako bi se spriječilo iscrpljivanje tijela i duha zbog prevelikih napora. Zahtjevi na poslu i u obitelji povećali su se tijekom nekoliko posljednjih desetljeća. Zato ponekad radimo do kasno u noć. No drugi dan odmah osjećamo posljedice dugog rada.

Živčani sustav koji zbog dugog rada nije dobio dovoljno odmora, idući dan ne može više tako dobro funkcionirati i lakše podliježe stresu. Tada mnogi često posežu za kavom, energetskim napitcima ili cigaretama. Ova sredstva potiskuju znakove umora dan za danom. Čak se i za vrijeme odmora od vlastitog tijela očekuje

previše. Često si u slobodno vrijeme ne priuštimo dovoljno sna i imamo premalo zdravih aktivnosti.

Kada je u pitanju slobodno vrijeme, i ovdje je važno postaviti prioritete. Što se to uvuklo u svakidašnjicu što je ljestvicu osobnih prioriteta povuklo za nekoliko stupnjeva prema dolje? Dan ima samo 24 sata. Od toga se tijelo, a posebno mozak treba odmarati 8 sati kako bismo ostalih 16 sati mogli biti učinkoviti i dobro funkcionirati bez bilo kakvih pomoćnih sredstava.

A sada o jednom gotovo idealnom prirodnom sredstvu: o vodi. Voda je zadivljujuća tvar koja je prijeko potrebna za život. Danas skoro svako dijete zna da se ljudsko tijelo sastoji od preko 50% vode, kao i da je trebamo redovito piti u određenim količinama. Usprkos tome, rijetko koji čovjek pije dovoljno vode. To što ne osjećamo neke ozbiljnije probleme zbog premalog unosa vode, možemo zahvaliti divnoj sposobnosti prilagodbe našeg tijela. Pijemo premalo, i to u krivo vrijeme (za vrijeme jela), a nakon toga pijemo gotovo sve ostalo, samo ne čistu vodu.

Morao bih napisati još jednu knjigu kada bih ovdje želio objasniti psihološke pojedinosti koje su povezane s ovom temom, ali vi sami možete napraviti vrlo jednostavan pokus. Pokušajte sutra svaki puni sat popiti jednu čašu vode. Navečer prije spavanja ocijenite jeste li se tijekom dana osjećali bolje. Što više ostale napitke budete zamjenjivali vodom (ili čajem), bit ćete na većoj dobiti jer više nećete nagomilavati nepotrebne kalorije iz sokova, alkohola i kofeina.

Voda nije samo dobra kao piće; ona je puno više. Kada se primjenjuje izvana, voda može biti prvorazred-

ni lijek. Topla ili hladna, kao kupka, oblog, inhalator ili u bilo kojoj od brojnih drugih terapijskih primjena, voda čini prava čuda. Njezino poticajno djelovanje kada je topla ili umirujuće kada je hladna, općenito je poznato te se često rabi umjesto lijekova koji imaju isti učinak. Uporaba vode može ublažiti ili ukloniti mnoge neugodne simptome i bolesti. Onaj tko nauči rabiti ove metode, vrlo brzo će naučiti cijeniti liječenje vodom koje nema nikakvih nepoželjnih nuspojava.

Sljedeći bitni čimbenik sprečavanja bolesti jest umjerenost. Iza ovog pojma koji je u današnje vrijeme izišao iz mode krije se puno više nego što se čini na prvi pogled. Bez umjerenosti nije moguće postići ravnotežu u životu. To je temelj i rezultat poštivanja pravila prema kojima funkcionira naše tijelo i duh.

U prirodi postoji zakon uzroka i posljedice koji možemo zanemariti, ali čije djelovanje prije ili poslije nećemo moći nijekati. Čovjekovo tijelo i duh su osjetljivi i reagiraju na smetnje. Kada naše tijelo više ne može izdržati pritisak neugodnih utjecaja i smetnji, dolazi do različitih neugodnih osjećaja. Ravnoteža je idealno stanje. Mala, povremena odstupanja su normalna i ne možemo ih izbjeći u našoj kompleksnoj stvarnosti, ali veća odstupanja s vremenom će postati pravi problem.

Bilo bi prejednostavno krivnju za bolest ili loš osjećaj svaljivati samo na vanjske utjecaje. Činjenica je da smo za puno toga sami odgovorni. "Ravnoteža" znači skladan odnos stvari u životu. Prenaglašavati jedno područje jednako je loše kao i zapostavljati drugo. Time smo došli ponovno na početak ove knjige, gdje smo govorili o čestoj pojavi zanemarivanja duhovne dimenzije u na-

šem životu. Preveliko naglašavanje pojedinih područja s jedne strane, i premalo brige za druga područja u našem životu s druge, postupno dovodi do toga da čovjek prestaje imati jasnu sliku o sebi kao i o svijetu oko sebe.

Nezdravo treba u potpunosti izbjegavati, a u zdravom umjereno uživati. Pogreška često leži u tome da ne radimo ono što je važno iako bismo baš od toga mogli imati najviše koristi. S druge strane, možemo pretjerivati i u dobrim stvarima. Iako su sport, spavanje, zdrava hrana i voda vrlo važni, pretjerivanje je uvijek opasno. To znači da bavljenje sportom do iznemoglosti, odmor koji dovodi do potpunog nekretanja, konzumiranje tofua svaki dan ili pijenje deset litara vode dnevno ne poboljšava zdravlje. Čovjek, doduše, može podnijeti skoro sva ekstremna stanja, ali samo vrlo kratko vrijeme u iznimnim situacijama, i zato tijelo treba čuvati od takvih pretjerivanja. Ponovit ću još jednom: treba izbjegavati nezdravo, a umjereno uživati u dobrom. Ukratko rečeno, odgovoran odnos prema našem tijelu u prvom redu znači umjerenost, koja je siguran put prema ravnoteži.

Zadnja točka na našem popisu jesu zdrave veze ili zdravi odnosi. Suvremena psihologija i sociologija uvelike naglašavaju važnost međuljudskih veza. Stabilne, blagotvorne veze vrlo su važne za zdravlje i uravnotežen život. Prevelika očekivanja i druge vrste opterećenja stalno se povećavaju u svim područjima našeg života. Zato nam je potrebna sredina u kojoj ćemo imati mir i u kojoj se nećemo trebati stalno dokazivati. Potrebna nam je sredina u koju se možemo povući, sredina u kojoj ne vlada nesigurnost koja proizlazi iz osjećaja da smo zamjenjivi, kao što je to na radnom mjestu.

U te sredine spadaju stabilan brak, obitelj i prijatelji. Tu čovjek može biti onakav kakav jest i tu je voljen bez obzira na sve. Uzajamno poštivanje i uvažavanje bez obzira na to što smo postigli puno je bolji lijek od bilo kakvih psihotropnih lijekova. Vrlo je važno odlučno negovati i održavati ove društvene strukture! Nevezanost je postmodernistički omot za samoću. Kada na njemu stoji napisano: sloboda i neovisnost, ali ne i: samoća i napuštenost, onda je to lažna deklaracija.

Ispravan odnos s Bogom također igra važnu ulogu u poticanju dobrog duševnog zdravlja. Vjerujem da je nakon dosadašnjih poglavlja jasno zašto on igra tako ključnu ulogu. Iako su kontakti i veze s ljudima jako važni, oni ipak ne mogu zamijeniti odnos Stvoritelja i Njegovih stvorenja. Oba su odnosa važna za ispunjen život: horizontalni s ljudima oko nas i vertikalni s Bogom. Tako postajemo višedimenzionalno “usidreni”, što nam daje potrebnu stabilnost u životu. Ovo je jako važno i nije riječ se samo o nekakvoj teološkoj spoznaji, već o pravilnom razumijevanju zdravlja.

Posebnu vrijednost daje nam činjenica da Bog ljubi svakog pojedinog čovjeka i da prihvaća svakog pojedinca onakvog kakav jest. Osim toga, spoznaja da smo stvoreni na Božju sliku, a ne da smo nastali kao slučajna posljedica evolucijskog procesa, daje nam “korijene”. Spoznaja da nas Bog vodi daje nam dostojanstvo. Razumijevanje da Bog želi da se spasimo i da nam nudi perspektivu za budućnost otvara nove obzore.

Kada prihvatimo činjenicu da nam je oprošteno, to nam daje snagu da ponovno počnemo živjeti punim plućima.

Stalna veza s Bogom kao osobnim Spasiteljem i nebeskim Ocem daje nam unutarnji mir i radost. Radost koja se razvija iz te veze trajna je. To je radost koja ne ovisi o prilikama u kojima se možemo naći niti je to neki prolazni osjećaj koji traje toliko dugo koliko i uvjeti u kojima se nalazimo. Takva stanja su kratkog vijeka. Dobro raspoloženje na zabavi traje onoliko dugo koliko traje zabava. Ništa od onoga što smo kupili, zaradili ili doživjeli ne može nam dati trajnu radost. Ako već duže vrijeme čeznete za tim da sreća i radost postanu sastavni dio vašeg života trajno, ali ih dosad još nikada niste uspjeli zadržati na duže vrijeme, možda još niste došli do onog najvažnijeg, naime do samog izvora prave radosti.

Bol, patnja i smrt — hoće li zauvijek biti tako?

“Tako se i vi sada žalostite, ali ću vas opet vidjeti, te će se obradovati vaše srce i vaše vam radosti nitko neće moći uzeti.”

(Ivan 16,22)

Zdrav način življenja povećava kvalitetu i dužinu života. Onaj tko se brine o svojem zdravlju i čini sve što je potrebno, sigurno će biti nagrađen. Ali iako činimo sve kako bismo bili i ostali zdravi, iako se držimo načela koja su obrađena u prijašnjim poglavljima, ostaje činjenica da nas starost i smrt neće zaobići. Zato nam

se sada nameće pitanje: Zar nema nikakve mogućnosti da izbjegnemo prolaznost života? Bol, patnja i smrt — hoće li zauvijek biti tako?

Pitanje što će biti s našim životom poslije postavljamo najkasnije kada nam patnja i smrt osobno zaprijetite. Ali pitanje kamo idemo, život ionako donosi sa sobom. Što će sa mnom biti u budućnosti? Što se događa nakon smrti? Što će se dogoditi s ovom Zemljom? Kakvu budućnost imaju moja djeca? Što će ta budućnost donijeti sa sobom?

Zamislite da na ova pitanja na postoje odgovori. To bi bilo prilično razočaravajuće i obeshrabrujuće. Na svu sreću, Biblija ima odgovore na ova pitanja. To nije samo zanimljivo, već je i blagoslov za našu nesigurnu dušu.

Jeste li znali da su u Bibliji prorečeni važni svjetski događaji i da se neki od njih još trebaju dogoditi? Što se čovjek više udaljavao od Boga, to su biblijska proročanstva sve više i više padala u zaborav, a time su ujedno nestajali i odgovori na pitanja o budućnosti.

Zato u ovom poglavlju želim skinuti prašinu s biblijskih objava o tome što će se u budućnosti dogoditi sa svijetom i nama.

Isus je ohrabrivao svoje učenike i govorio im da ne trebaju biti malodušni zbog Njegovog skorog odlaska. Iako će uskoro otići, Isus ih nije želio ostaviti bez nade u neprijateljskom svijetu u kojem su se nalazili: “Tako se i vi sada žalostite, ali ću vas opet vidjeti, te će se obradovati vaše srce, i vaše vam radosti nitko neće moći uzeti.” (Ivan 16,22) Sada dolazi ono glavno. Isus je svojim sljedbenicima obećao divnu budućnost. Obećao je

da će doći dan kada će ih uzeti sa sobom da budu tamo kamo On sada odlazi.

Ovo Njegovo obećanje možemo naći u Evandjelju po Ivanu 14,1-4: “Neka se ne uznemiruje i ne plaši vaše srce! Vjerujte u Boga i u me vjerujte! U kući Oca moga ima mnogo stanova. Kad ne bi bilo tako, zar bih vam rekao: ‘Idem da vam pripravim mjesto!’ Kad odem te vam pripravim mjesto, vratit ću se da vas uzmem k sebi i da vi budete gdje sam ja. Tamo kamo ja idem već znate put.” To je bilo Isusovo obećanje na kraju vremena provedenog ovdje na Zemlji. Ovo je obećanje jedna od središnjih točaka kršćanske poruke.

Isusov drugi dolazak dat će odgovor na pitanje o boli, patnji i smrti: “On će otrti svaku suzu s njihovih očiju. Smrti više neće biti; neće više biti ni tuge, ni jauka, ni boli, jer stari svijet prođe.” (Otkrivenje 21,4) Ovo je vrlo hrabra tvrdnja. Kojeg li obećanja! Onaj tko u ovom trenutku proživljava teške trenutke, sigurno će znati cijiniti ono što ovdje piše. Neće zauvijek biti ovako kao što je sad. Sâm Bog obećava da će se dogoditi velika promjena.

Usput rečeno: ako trenutačno u vašem životu sve ide glatko i ako vas ova biblijska tvrdnja ostavlja ravnodušnima, barem si označite navedeni tekst iz Biblije. Prije ili poslije doći će trenutak kad ćete žudjeti za ovakvim riječima utjehe. To je, nažalost, jedan od životnih zakona: kad-tad svakog čovjeka na ovom svijetu stigne neka vrsta patnje. Svaki dan tijekom mog rada u bolnici svjedočim kako se ovo ljudima događa kada se tome najmanje nadaju. Jedna loša vijest odjednom život preokrene naglavce. Čak i najhrabriji čovjek u takvim tre-

nucima ostaje bez tla pod nogama. Zato je u takvim trenucima vrlo važno imati čvrsto tlo pod nogama. Ako vjerujemo u Božja obećanja, nema potrebe da očajavamo jer ispunjeni nadom možemo gledati u budućnost.

Vijest o Isusovom ponovnom dolasku koju Novi zavjet posebno naglašava toliko je važna da se o njoj uvijek iznova raspravlja. Ona je taj veliki cilj prema kojem je sve usmjereno. Ona govori o životu koji je dostojan svakog napora, o životu bez patnje i nepravde, nesreće i smrti. To je život u punini, u savršenom okruženju koje pruža najvišu životnu kvalitetu, i to ne samo kao neki lijep i kratak godišnji odmor, već zauvijek.

Ovo nadilazi našu sposobnost razumijevanja, ali obećanje o takvom životu možemo smatrati sigurnim zato što ga je dao Isus i zato što je On založio samog sebe kao jamstvo ovog obećanja. Njemu nije bilo dovoljno dati samo neku голу informaciju o tome što će učiniti, kao što često čine ljudi kada daju obećanje. On je svojom krvlju platio cijenu za tu drugu priliku koja je sada otvorena za svakoga od nas. Bog nam je smrću i uskrsnućem svojeg Sina otvorio vrata prema svojoj obitelji i prema svojem Svetom gradu. Na nama je da prihvatimo ponudu.

Gotovo je nemoguće ljudskim jezikom opisati tu nebesku zemlju. Zato je Pavao napisao: “Ono što oko nije vidjelo, što uho nije čulo, na što ljudsko srce nije pomislilo: to je Bog pripremio onima koji ga ljube.” (1. Korinćanima 2,9)

Divno je znati i imati nadu da naša Zemlja neće zauvijek ostati u ovom stanju jada, bolesti, izrabljivanja, nasilja, ratova, gladi, uništavanja okoliša i sve manje mo-

ralne i etičke svijesti, i to je gotovo neprocjenjivo blago u srcima ljudi koji vjeruju. Nadati se u ovo nije znak slabosti; naprotiv, vjera u Boga zahtijeva hrabrost i poniznost, a Bog ih daje onome tko Ga za njih moli. Martin Luther je rekao: "Vjera je živa i pouzdana sigurnost u Božju milost." Druga je mogućnost ne vjerovati i ne nadati se da će se Bog umiješati i da će se Zemlja na kojoj žive bića koja se sama uništavaju, ipak nekako izvući. No znakovi koji ukazuju na razvoj događaja više su nego loši.

Isus će održati svoje obećanje. On će se vratiti i zauvijek uništiti svaku patnju i bol. To nam ne obećava samo Njegova ljubav prema nama ljudima. Postoji još jedan razlog koji nam može pomoći da čvrsto vjerujemo u Njegov povratak. To su biblijska proročanstva koja su se ispunila. Bog je mnogo puta prorekao događaje koji se imaju dogoditi. Oni su se dogodili upravo onako kako su bili prorečeni.

Onaj tko počne proučavati biblijska proročanstva, neće se razočarati. Ona u sebi nose jasne i čvrste dokaze o vjerodostojnosti Biblije koji se mogu provjeriti. Kao primjer navest ćemo dva zadivljujuća proročanstva koja su zabilježena u Knjizi proroka Daniela u Starome zavjetu. Ova smo proročanstva izabrali zato što ih lako mogu provjeriti osobe koje nisu učeni teolozi. S druge strane, ona su na čudnovat način vezana za našu budućnost.

Ukratko ćemo objasniti pozadinu ovih proročanstava. Daniel, vjerni židovski mladić, za vrijeme babilonskog osvajanja Izraela zajedno sa svojim prijateljima odveden je u Babilon da služi na dvoru babilonskog kra-

lja. U to je vrijeme kralj Nabukodonozor usnio san koji ga je jako uznemirio, ali kad se probudio, više se nije mogao sjetiti njegovog sadržaja. Zato je pozvao sve dvorske mudrace, tumače znakova, čarobnjake i vračare, ali nitko od njih nije mu mogao reći što je usnio.

Dani prolaze, stanje je sve napetije jer je kralj zaprijetio smrću ako mu ne uspiju otkriti i protumačiti san. Na kraju pred kralja dolazi Daniel. Taj židovski zarobljenik sada stoji pred kraljem svjetskog carstva Babilona. Daniel mu govori da nijedan čovjek nije u stanju kralju otkriti ono što on od njih traži, već da jedino nebeski Bog može otkriti sakrivene stvari i zato će mu Daniel uz Njegovu pomoć sada reći što je sanjao i što taj san znači.

Daniel prvo opisuje što je vladar Babilona sanjao: “Ti si, o kralju, imao viđenje: gle, kip, golem kip, vrlo blistav, stajao je pred tobom, strašan za oči. Tome kipu glava bijaše od čistog zlata, prsa i ruke od srebra, trbuh i bedra od mjedi, gnjati od željeza, a stopala dijelom od željeza, dijelom od gline. Ti si promatrao: iznenada se odvali kamen a da ga ne dodirnu ruka, pa udari u kip, u stopala od željeza i gline, te ih razbi. Tada se smrvi najednom željezo i glina, mjed, srebro i zlato, i sve postade kao pljeva na gumnu ljeti, i vjetar sve odnese bez traga. A kamen koji bijaše u kip udario postade veliko brdo te napuni svu zemlju. To bijaše sanja; a njezino ćemo značenje reći pred kraljem.” (Daniel 2,31-36)

Nakon toga Daniel tumači ovaj san: “Ti, o kralju, kralju kraljeva, komu Bog Nebeski dade kraljevstvo, silu, moć i slavu — i u čije je ruke stavio, gdje god se našli, sinove ljudske, životinje poljske, ptice nebeske, i

postavio te gospodarom nad svim time — ti si glava od zlata. Poslije tebe ustat će drugo kraljevstvo, slabije od tvoga, pa treće, od mjedi, koje će gospodariti svom zemljom. A četvrto kraljevstvo bit će tvrđe od željeza, poput željeza koje sve satire i mrvi; kao željezo koje razbija, skršit će i razbit sva ona kraljevstva. Stopala koja si vidio, dijelom glina, a dijelom željezo, jesu podijeljeno kraljevstvo; imat će nešto od čvrstoće željeza prema onome što si vidio željezo izmiješano s glinom. Prsti stopala, dijelom željezo, a dijelom glina: kraljevstvo će biti dijelom čvrsto a dijelom krhko. A što si vidio željezo izmiješano s glinom: oni će se miješati ljudskim sjemenom, ali se neće držati zajedno, kao što se ni željezo ne da pomiješati s glinom.” (Daniel 2,37-43)

Koje je značenje kamena koji iznenada udara u kip? Daniel 2,44.45: “U vrijeme ovih kraljeva Bog nebeski podići će kraljevstvo koje neće nikada propasti i neće prijeći na neki drugi narod. Ono će razbiti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati dovijeka — kao što si vidio da se kamen s brijega odvalio a da ga ne dodirnu ruka, te smrvio željezo, mjed, glinu, srebro i zlato. Veliki je Bog saopćio kralju što se ima dogoditi. Sanja je istinita, a tumačenje joj pouzdano.”

Razgovor između proroka Daniela i Nabukodonozora može se na temelju drugih biblijskih izvještaja i povijesnih činjenica točno vremenski odrediti. To se dogodilo u 6. stoljeću prije Krista. U to vrijeme, od 604. do 562. godine prije Krista, Babilonom je vladao Nabukodonozor II. Ako ukratko pogledamo povijest, moći ćemo usporediti pojavu svjetskih carstava s biblijskom objavom. Je li Bog babilonskom kralju stvarno pokazao

svjetsku budućnost u snu i je li svojem sluzi Danielu otkrio značenje simbola iz sna?

Nakon tog raskošnog, silnog, zlatnog Babilona došlo je Medo-Perzijsko Carstvo. Ono je također bilo velika sila, ali nikada nije doseglo sjaj Babilona. Zato je srebro pravi simbol ovog carstva. No, nakon njega je slijedilo još jedno carstvo.

Makedonac Aleksandar Veliki uspio je stvoriti carstvo koje je obuhvaćalo cijeli tada poznati svijet. Površina Grčkog Carstva znatno je nadmašivala Babilonsko i Medo-Perzijsko Carstvo. Ali ni njegov sjaj nije uspio dosegnuti sjaj njegovog prethodnika i zato je Grčko Carstvo prikazano mjedi.

Povijest govori da se kao četvrto svjetsko carstvo pojavilo Rimsko Carstvo. I stvarno, ono je poput željeza potuklo i zdrobilo sve svoje protivnike. Bilo je to veliko i snažno carstvo i mnogo stoljeća je određivalo tijek povijesti.

Kada je počelo propadati, bezbroj puta su ga rimski carevi pokušali iznova ujediniti u stabilan ustroj. Mnogi častoljubivi vladari pokušavali su stvoriti novo svjetsko carstvo, ali bez trajnog uspjeha. Biblijskim jezikom taj je pokušaj opisan kao nastojanje da se spoje dva elementa koji jednostavno ne idu jedan s drugim. Stopala i prsti na stopalima bili su napravljeni od mješavine željeza i gline i time su ukazivali na činjenicu da se na europskom tlu više nikada neće pojaviti ujedinjeno, snažno carstvo. Željezo i glina su, doduše, bili pomiješani, imali su svoj oblik, ali nikada nisu bili čvrsta cjelina. Suvremena povijest Europe točna je slika ovog opisa. Bez obzira na trud Europske Unije, neke zemlje se jed-

nostavno ne stapaju s drugim zemljama. One se ne mogu ujediniti s obzirom na gospodarsku snagu i mentalitet. Osim toga, Europa zbog svojih unutarnjih interesnih sukoba nije u stanju nastupiti kao svjetska sila, a kamoli biti svjetska sila.

Sada ćemo svoju pozornost usmjeriti na proročanstvo o našem vremenu koje je prikazano stopalima od gline i željeza. Upravo u ovo vrijeme dolazi do vrhunca proročanstva. Proročanstvo se odnosi upravo na vrijeme u kojem sada živimo! Pročitajmo još jednom Daniel 2,4: “U vrijeme ovih kraljeva Bog nebeski podići će kraljevstvo koje neće nikada propasti i neće prijeći na neki drugi narod. Ono će razbiti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati dovijeka.” To je objašnjenje slike kame-
na koji se pokreće bez ljudske ruke, koji udara u stopala kipa, mrvli ga u prah i ispunjava cijelu Zemlju.

U Bibliji se na drugim mjestima nalazi opis drugoga Isusovog dolaska. Krista će vidjeti i čuti svi ljudi (Matej 4,16; 1. Solunjanima 4,16). To će se dogoditi u nezamislivom sjaju i veličanstvu (Otkrivenje 19,11-16). Isusovo rođenje u štalici u Betlehemu bilo je početak skromnog, poniznog života. Isus je služio ljudima s kojima je živio sve do svoje smrti na križu. Ali o svojem drugom dolasku doći će kao veličanstveni Vladar svemira. Za svoju vjernu “djecu” doći će kao Spasitelj, a za one koji su odbili Njega i Njegovu ponudu i koji su Ga prezreli, doći će kao Sudac (Otkrivenje 11,17.18).

To je taj kamen koji je udario u stopala i smrvio kip ljudske povijesti. Prošlo je vrijeme svih ljudskih velisila. Sada vlada Bog i Njegovo kraljevstvo. Stopala koja će biti pogođena neizrecivom snagom simbolizira-

ju naše vrijeme, našu aktualnu europsku stvarnost. Njih će pogoditi kamen koji znači drugi Kristov dolazak. To znači...

Molim vas da na ovom mjestu nakratko zastanete s čitanjem i da razmislite o tome koje posljedice slijede...

Jeste li shvatili? Točno! Isus dolazi kako bi uspostavio svoje kraljevstvo i dolazi na svršetku povijesti svijeta. Znači li to da On može doći svaki čas? Da, točno! Je li moguće da može doći još za našeg života? To je itekako moguće, čak i vrlo vjerojatno! Kada točno? To ne znamo. To ne može nitko znati jer “što se tiče onog dana i časa, o tome nitko ništa ne zna”, osim Boga Oca (Marko 13,32).

Danas mnogi znakovi ukazuju na to da će Isus uskoro doći, ali vrlo malo ljudi je spremno za Njegov ponovni dolazak. Zato Biblija kaže da će upravo zbog toga Njegov ponovni dolazak za mnoge biti veliko iznenađenje. U tom će trenutku mnogi ljudi “progledati”, shvatit će što se događa. Predbacivat će si što su Isusov povratak smatrali ludošću. No tada će biti prekasno (1. Solunjanima 5,2.3).

Zvuči li vam sve ovo strano? Mogu vas razumjeti. Sumnjate li? Na to imate pravo. Zato sami provjerite sve ovo što ste pročitali. Uzmite Bibliju i povijesni leksikon u ruke i uvjerite se sami je li navedeno proročanstvo iz Daniela 2 stvarno istinito. Naravno da u povijesnom leksikonu neće biti govora o kamenu i drugom Kristovom dolasku. No možemo vjerovati Bibliji kada govori o ovom budućem događaju. Dogodit će se upravo onako kao što su se pojavila i svjetska carstva. Odvojite vrijeme da sami dođete do zaključaka i vidite gdje

se nalazite u svojem razumijevanju. Nemojte oklijevati s odlukom. Posljednji dio ovog proročanstva možda će se odigrati vrlo skoro.

Zato je Božja velika želja da se pripremimo za ovo posljednje poglavlje povijesti. U Bibliji se uvijek iznova govori o kraju svijeta. Zato su proročanstva iz Danielove knjige samo jedan primjer među mnogima. Ako uzmete vremena da Božju riječ čitate iz ove perspektive, vrlo brzo ćete shvatiti da se ne radi o tome hoće li Isus stvarno doći ili ne. On će sigurno doći, ali kakve će posljedice za nas imati Njegov dolazak?

Iz kojega god kuta promatrali naš planet, može se vidjeti da on pati. Zagađivanje okoliša, globalno zatopljenje, promjena klime, elementarne katastrofe, goleme količine otpada, nedostatak plodnog tla i energije, eksplozija stanovništva, glad i pomanjkanje pitke vode, zaraze, socijalni nemiri i ratovi sve više prisiljavaju politiku da se bavi rješavanjem kriza. Ne može se zanemariti činjenica da čovječanstvo samo pasivno promatra što se događa.

Ali usprkos tome, čovječanstvo neće uništiti samo sebe. Bog će svršetak povijesti svijeta uzeti u svoje ruke. On sebi uzima za pravo da povuče zadnju crtu: "Ali će doći dan Gospodnji kao lopov; u taj će dan nebesa iščeznuti s velikom lomljavom, počela će se u ognju rastopiti, a zemlja se sa svojim ostvarenjima neće više naći." (2. Petrova 3,10)

Biblijska proročanstva, kao i krize i katastrofe u cijelom svijetu signaliziraju da je došlo vrijeme da Bog nešto učini. On sam je rekao: "Pazi! Dolazim uskoro i sa sobom nosim plaću da svakome platim prema njegovu

djelu!” (Otkrivenje 22,12) Svjetska povijest odbrojava posljednje trenutke i obruč se sve više sužava.

U Bibliji se nalazi još puno tekstova koji ukazuju na to da živimo u vrijeme svršetka svijeta. Druga poglavlja u Bibliji na zadivljujući način otkrivaju razvoj suvremenih političkih i vjerskih zbivanja. Zato nije začuđujuće što posljednja knjiga u Bibliji ima naziv “Otkrivenje”. U njoj su otkrivene važne činjenice koje imaju veze s našim vremenom. No za knjigu koju čitate dovoljno je ovo što je napisano.

Možda vas je Božja riječ pokrenula. Možda ne sumnjate i mislite: “Ako je tako, onda se to mora i reći! Ljude treba informirati i upozoriti ih. To se ne smije prešutjeti!” Ako razmišljate na ovaj način, razumijete zašto sam napisao ovu knjigu. Krajnje je vrijeme da Bog dovrši svoje djelo promjene života. Sada Bogu trebamo dati priliku da u nama iznova stvori svoju sliku. Sada je došlo vrijeme za “operaciju čovjek”.

Još je i danas vjera u Isusa ključ za Nebo. Isus i vama danas osobno postavlja isto pitanje koje je jednom davno postavio ženi (Ivan 11,25.26): “Ja sam uskrsnuće i život — reče joj Isus. — Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će... Vjeruješ li ovo?”

10. poglavlje

I što sada?

“Ponekad je potrebna veća hrabrost da promijenimo svoje mišljenje, nego da mu ostanemo odani.”

Friedrich Hebbel (njemački pjesnik)

**“Dokle ćete hramati na obje strane?
Ako je Jahve Bog, slijedite ga.”**

(1. o kraljevima 18,21)

Hvala vam što ste me u čitanju ove knjige slijedili sve do ovih stranica. Možda ste u njoj otkrili puno novih stvari, ili ste možda ono što ste već znali, sagledali iz druge perspektive. Ima još puno drugih zanimljivih aspekata koji bi se mogli opširnije objasniti, ali zasad je rečeno ono najvažnije. Velike sličnosti između tjelesnog i duhovnog ozdravljenja pojasnile su mnogo toga. Karte su na stolu.

A što sada? Da, dobro pitanje — a što sada? Sada je sve na vama. Činjenice su uvijek neutralne, odluke nikada. Spoznaja čovjeka uvijek obvezuje na nešto, izaziva, a poništava izgovore.

“Znanje je moć” glasi poznata uzrečica. No znanje je prije svega moć da se odlučimo za ono što je dobro. Ali što je dobro? Ovo pitanje treba postaviti svatko od nas. Koji je vaš odgovor?

Odgovor na ovo pitanje može biti subjektivno-ljudski ili objektivno-biblijski. Prvi nam je odgovor danas jako dobro poznat: “Svatko treba sam za sebe znati što je za njega dobro.” Ovaj način gledanja čovjeka uzvišuje na stupanj mjerila svemira. (Iskreno, u takvom sustavu ne želim živjeti ni jednu minutu dulje nego što je potrebno.) Nasuprot tome nalazi se biblijski nauk da je Bog mjerilo svih stvari. “Gdje je mudrac? Gdje je književnik? Gdje li je istraživač svijeta? Zar nije Bog učinio ludom mudrost svijeta? ... Jer je mudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom!” (1. Korinćanima 1,20; 3,19)

Bog je obećao da nas neće razočarati ako prihvatimo Njegovu ponudu. Novi zavjet obećava: “Približite se k Bogu, pa će se i on približiti k vama!” (Jakov 4,8) Zbog bezgranične ljubavi, Bog uvijek iznova traži čovjeka. Ne umara se i uvijek iznova kuca i zove na vratima čovjekovog srca. Biblija je velika pozivnica. “Danas, kad čujete glas njegov, ne otvrdnite srca svoja!” (Hebrejima 4,7) Bog svim srcem čezne za tim da Ga ljudi ne preziru, već da prihvate spasenje koje im On nudi.

Jednom je neki čovjek stajao u vrtu. Sunce je sjalo i grijalo ga dok je gulio narančinu koru. U tom je trenutku došao njegov susjed i pozdravio ga. Počeli su opušteno razgovarati preko ograde, a za to se vrijeme malo-pomalo otkrivao svjež sadržaj unutrašnjosti naranče. Uskoro je plod bio potpuno oguljen. Čovjek koji je gulio

naranču, palcima je lagano pritisnuo otvor na gornjoj strani naranče, na vrhu kosih krišaka. Čuo se lagani zvuk i u jednom djeliću sekunde na zrakama sunca se moglo vidjeti tisuće vitaminskih kapljica. Iskusna ruka lagano je počela odvajati kriške, prinosi ih ustima gdje su se uz tihi, jasni “njam” pretvarale u slatki narančin sok. Vidjelo se da čovjek uživa u naranči.

Za to je vrijeme njegovom susjedu gotovo počela curiti slina iz usta. Nadao se da će i on možda nešto dobiti. Umjesto toga iznenadilo ga je neočekivano pitanje: “I, kakav okus ima moja naranča?!” Potpuno zbunjeno, naglo je izgovorio: “Odakle da to znam kad je nisam kušao?!”

Biblija nas jasno poziva da sami kušamo i da ne doživljavamo iskustva s Bogom iz druge ruke: “Kušajte i vidite kako dobar je Jahve: blago čovjeku koji se njemu utječe!” (Psalam 34,9)

Kada je Isus propovijedajući i liječeći prolazio palestinskim putovima, Njegova najveća želja bila je da ljude dovede Bogu. Često je jednostavnim usporedbama pokušavao objasniti Božju radosnu vijest. Pritom je slušateljima posebno želio objasniti kako se trebaju odnositi prema Božjoj ponudi spasenja.

U Evanđelju po Mateju nalazi se usporedba u kojoj Isus jasno upozorava na neke opasnosti. Reкао je: “Izidje sijač da sije. Dok je sijao, neko zrno pade kraj puta i dođoše ptice te ga pozobaše. Neko pade na kamenito tlo, na plitku zemlju. Brzo izniknu jer ne imaše duboke zemlje. Ali kad izidje sunce, uvenu od žege, i jer ne imaše korijena, posahnu. Neko, opet, pade u trnje, i trnje uzraste te ga uguši. Neko, napokon, pade na dobru ze-

mlju i donese rod: jedno stotruk, drugo šezdesetotruk, treće tridesetotruk. Tko ima uši neka čuje!” (Matej 13,4-9)

Isus je onima koji su Ga slušali objasnio značenje ove usporedbe: “Svakomu tko čuje riječ o Kraljevstvu a ne razumije, dolazi Zli te mu otima što mu je u srcu posijano. To je onaj koji je posijan ‘kraj puta’. A posijan na ‘kamenito tlo’ jest onaj koji riječ čuje i veselo je prima, ali, kako nema u sebi korijena, nestalan je: kada dođe nevolja ili progonstvo zbog riječi, odmah podlegne. Posijan ‘u trnje’ jest onaj koji sluša riječ, ali svjetska tjeskobna briga i varavo bogatstvo zaguše riječ, te ostane bez roda. Posijan na ‘dobru zemlju’ jest onaj koji čuje i razumije riječ, te rodi i donese rod: jedan stotruk, drugi šezdesetotruk, treći tridesetotruk.” (Matej 13,19-23)

Uvijek možemo naći izgovor zašto se ne možemo ili ne želimo predati Bogu. Odluku možemo odgoditi za sutra... prekosutra... iduću godinu... Život mnogih ljudi pokazuje da se može živjeti bez Boga. Ali pitanje koje se nameće glasi: Kamo sve ovo vodi bez Boga? S druge strane, vi sada imate priliku iskusiti koliko je život pod Božjom zaštitom potpun i sretan.

Isus je rekao (Otkrivenje 3,20): “Evo, stojim na vratima i kucam. Ako tko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i...” I onda? Želite li znati što se tada događa? Želite li znati što će se dogoditi u vašem životu kada počnete živjeti s Isusom? Onda krenite! Ne dopustite da vam itko oduzme to iskustvo! Krenite na ovo putovanje s Isusom! Odluka ovisi samo o vama. On vas već čeka raširenih ruku.

Vrijeme je za odluku: “Gledaj! Danas preda te stavljam: život i sreću, smrt i nesreću.” (Ponovljeni zakon 30,15) Radi se o životu bez boli, patnji i smrti.

U prethodnim sam vam poglavljima pokazao da se zdravlje ne mora tražiti samo kod liječnika. Razumjeli ste zašto je čovjeku potreban Bog da bi mogao živjeti zdravim i ispunjenim životom. Samo On može ispuniti tu našu duboku čežnju za smislom. A On ne samo da to može, već i želi. On vam nudi potpunu duhovnu obnovu. Želi vas voditi, pomoći vam da izaberete ono što biste i sami izabrali da možete vidjeti budućnost svojeg života. Bog vas želi uzeti za ruku i voditi vas. Želi vas izvući iz beznađa, iz besmisla, iz očajja. Time vas želi sačuvati od opasne zablude da je sve manje-više u redu.

To je Božji plan liječenja za vas. To je vaša prilika. Stojite pred ponudom koja je na neki način posebna. Nijedno elitno sveučilište, nijedan obrazovni program, nijedna struka ne može vam ponuditi ono što vam Bog nudi. Zadiviti ćete se kada shvatite što od vas može postati. Ako ste dosad mislili da ste mogli biti uspješniji u svojim vezama, bili ste u pravu. To je pitanje uspostavljanja pravih kontakata. Tako je i povećanje duhovnog potencijala stvar veze s Bogom.

Bog vas je osobno pozvao. Danas je dan odluke. Uopće nije riječ o tome jesam li ja u ovoj knjizi koju sam napisao u pravu ili nisam. Ja nisam važan. Istinu morate naći vi. Ali oprez! Nemojte tražiti svoju istinu, nego Istinu. Radi se o tome hoće li se stvorenje vratiti svojem Stvoritelju ili ne. Radi se o vašem spasenju, o vašoj prilici. Zato je sada, kada ste došli na kraj ove knjžice, najvažnije pitanje: **I što sada?**

Dodatak 1

Ako želite učiniti nešto dobro za svoje zdravlje, sljedećih nekoliko savjeta u tome će vam biti od pomoći:

1. Donesite važnu odluku. Zdravlje nije slučajnost. Prihvatite činjenicu da bolje zdravlje i vaš stari način života ne idu jedno s drugim.

2. Neka vam bude sasvim jasno u kojim vam je područjima života potrebno poboljšanje. Budite pritom iskreni prema samima sebi i odbacite sve izgovore koje vam nudi vaša nutrina.

3. Informacije potražite u ozbiljnim knjigama i časopisima, upišite se na tečaj. Ako je potrebno, zatražite stručnu pomoć.

4. Postavite si ciljeve koje možete postići i razvijte plan djelovanja koji će vam u tome pomoći. Počnite ga provoditi bez previše čekanja.

5. Prihvatite činjenicu da samo promjena načina življenja donosi pravi uspjeh i zbog toga izbjegavajte kratkotrajne akcije.

6. Idite redovito na liječničke preglede.

7. Koristite prirodne pomoćnike u poboljšanju zdravlja: zdravu hranu, sunce, vodu, čisti zrak, sport i odmor.

8. Potrudite se da postignete uravnoteženi način života i trajnu unutarnju ravnotežu.

9. Dajte više nego što dobivate. Odnosite se prema drugima onako kako želite da se drugi odnose prema vama. Dobivati i davati ljubav zamašnjak je koji pokreće vaš život.

10. Njeguajte svoj duhovni život. Čista savjest je lijek za tijelo i duh. Nada je istinski eliksir života, a veza s Bogom je njegov izvor.

Želim vam puno sreće i zadovoljstva!

Dodatak 2

Ako ste odlučili prihvatiti priliku koju vam Bog nudi, sljedeći savjeti bit će vam jedna vrsta putokaza:

1. Predaja Bogu događa se putem molitve. Recite Mu da odsad želite slušati Njegov glas i da želite ići tamo kamo vas On vodi. Priznajte da vam je potrebna pomoć i dajte Bogu potpunu slobodu da vas promijeni.

2. Razriješite sve otvorene račune s Bogom i ljudima oko sebe na taj način da ih zamolite za oprost. Vjerujte da vam je Bog oprostio i zahvalite Mu što vas oslobađa od vaših starih tereta. Uživajte u ovom novom osjećaju slobode!

3. Neka čitanje Biblije postane vaša redovita navika. Bez prestanka težite za duhovnim razvitkom. Sve što vam Bog otkrije, provodite u svoj život uz Njegovu pomoć (Psalam 25,4.5).

4. Ne bojte se odlaska u crkvu. Zajednica s drugim vjernim ljudima je važna i ona izgrađuje čovjeka (Rimljanima 15,14). Ali oprez! Provjeravajte sve što u crkvi čujete. Ako ono što se govori nije u skladu s Biblijom, tražite dalje dok ne dođete do ljudi koji ni predaju ni ljudsko mišljenje ne stavljaju iznad Božje riječi (Djela 17,11).

5. Slijedite Isusov primjer kao i primjer Njegovih učenika, ali i prvih kršćana, koji su se odlučili krstiti kao odrasli ljudi (Marko 16,15.16).

6. Pričajte drugima o svojim iskustvima kako vas je Bog mijenjao. Ljudi oko vas još uvijek traže!

7. Prije nego što donesete bilo kakvu odluku, pitajte se: “Što bi Isus učinio na mojem mjestu?” i molite da razumijete što bi to bilo.

8. Radujte se pomisli da vas ništa ne može istrgnuti iz Božje ruke. Samo vi možete ispustiti svoju ruku iz Njegove.

9. U kriznim trenucima uzdajte se u Božja obećanja. Što god se dogodilo, vjerujte u Njega: “Pravednik će živjeti od vjere.” (Galaćanima 3,11)

10. Zahvalite Bogu za spasenje i za obećanje da će ponovno doći. Pripremite se za taj dan. “Zato i vi budite pripravnici, jer će Sin Čovječji doći u čas kad se ne nadate.” (Matej 24,44)

Neka vas Bog u tome blagoslovi!

Kazalo

Predgovor	7
Uvod	9
1. I odjednom nešto boli	13
Imam problem	15
2. “Dođite u sobu za pregled br. 1”	18
Bog uvijek ima konzultacije	20
3. “Moramo obaviti još nekoliko pregleda”	24
Kako odrediti svoje duhovno stanje	26
4. Razgovor o liječenju i planiranje operacije	30
Božji plan za novi život	33
5. Dobrodošli na naš odjel	40
Prepustiti se Bogu	42
6. Operacija	49
Kako nas Bog obnavlja	52
7. Daljnje liječenje	59
Kako nas Bog mijenja	62
8. Spriječiti ponavljanje bolesti	70
Uspješno živjeti u vjeri	74

9. Mora li biti bolesti?	84
Bol, patnja i smrt — hoće li zauvijek biti tako?	98
10. I što sada?	110
Dodatak 1	115
Dodatak 2	117

CILJ KIRURGIJE je korekcija izgleda i funkcija organa nakon nesretnih slučajeva, tumora ili drugih vrsta bolesti. Ali čovjek nije u potpunosti zdrav ako je uspješno rekonstruirana samo njegova vanjština. Svakidašnje iskustvo s ljudima koji traže ozdravljenje jasno pokazuje da ozdravljenje nije potrebno samo tijelu, već i čovjekovom duhu.

Čovjekova dimenzija duhovnih potreba danas je vjerojatno najviše zapostavljena. Kada se ovaj aspekt zanemaruje, dolazi do ozbiljnih posljedica. Zato je želja autora da tu čovjekovu dimenziju ponovno stavi u središte pozornosti.

Dr. med. ARIEL NOLTZE već mnogo godina radi kao plastični kirurg. Studirao je na berlinskom sveučilištu Humboldt. Kao specijalist u područjima kirurgije tumora, opeklina, kirurgije ruku i mikrokirurgije dr. Noltze je gostovao u mnogim medicinskim središtima u Europi i Americi. Trenutačno radi kao plastični kirurg u Beču. On je kršćanin koji zastupa ideju zdravlja cjelokupnog čovjeka. Osim po svojem liječničkom pozivu, dr. Noltze je poznat i po predavanjima i člancima o duhovnoj obnovi koje održava i objavljuje u mnogim zemljama.

